

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 2/2024

Socio-economic situation of voivodships No. 2/2024

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 2/2024

Socio-economic situation of voivodships No. 2/2024

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Innowacji
Statistics Poland, Department for Innovation

pod kierunkiem

supervised by

Joanny Hausman-Czerwińskiej

Zespół autorski

Editorial team

Małgorzata Brzostowska, Joanna Jelińska-Hrynkiewicz,
Karolina Król, Michał Moskalewicz, Ilona Piórkowska, Joanna Poświata

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Małgorzata Brzostowska, Michał Moskalewicz

ISSN 2657-7747

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Spis treści

Contents

Objaśnienia znaków umownych.....	4
Symbols	
Ważniejsze skróty	4
Main abbreviations	
Synteza.....	5
Executive summary	8
Rynek pracy	11
Labour market	
Wynagrodzenia.....	23
Wages and salaries	
Emerytury i renty.....	26
Retirement and other pensions	
Ceny	29
Prices	
Budownictwo mieszkaniowe.....	34
Residential construction	
Przemysł i budownictwo	36
Industry and construction	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw	38
Financial results of enterprises	
Rolnictwo	41
Agriculture	
Nakłady inwestycyjne.....	46
Investment outlays	
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2023 r.....	48
Revenue and expenditure of budgets of local government units in 2023	
Uwagi ogólne	53
General notes.....	55

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification are presented in abbreviated form
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych data revised		

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
mln	million million	p.proc. pp	punkt procentowy percentage point
zł PLN	złoty złoty	kg	kilogram kilogramme
szt. pc.	sztuka piece	t	tona tonne
dt	decytona decitonne	l	litr litre
tys.	tysiąc thousand		

Synteza

Rachunki narodowe w 2 kwartale 2024 r.

produkt krajowy brutto	+3,2% r/r
wartość dodana brutto	+2,2% r/r

Według wstępnego szacunku w 2 kwartale 2024 r. produkt krajowy brutto (PKB) zwiększył się realnie o 3,2% w porównaniu z 2 kwartałem ub. roku (wobec spadku o 0,6% w analogicznym kwartale 2023 r.). Główną przyczyną wzrostu PKB był pozytywny wpływ popytu krajowego (+4,0 p. proc. wobec +1,6 p. proc. w 1 kwartale br.), szczególnie spożycia ogółem, przy negatywnym wpływie akumulacji brutto. Wpływ spożycia ogółem wyniósł +4,7 p. proc. (wobec +4,6 p. proc. w 1 kwartale br.) i był głównie wynikiem pozytywnego wpływu zarówno spożycia w sektorze gospodarstw domowych (+2,7 p. proc., podobnie jak w poprzednim kwartale), jak i spożycia publicznego (odpowiednio +2,0 p. proc. wobec +1,9 p. proc.). Wpływ akumulacji brutto wyniósł -0,7 p. proc. (wobec -3,0 p. proc. w 1 kwartale) i był skutkiem negatywnego wpływu zapasów (-1,1 p. proc. wobec -2,8 p. proc.) przy pozytywnym wpływie popytu inwestycyjnego (+0,4 p. proc. wobec -0,2 p. proc.). W 2 kwartale br. zanotowano negatywny wpływ eksportu netto na tempo wzrostu gospodarczego, który wyniósł -0,8 p. proc. (wobec +0,4 p. proc. w 1 kwartale 2024 r.).

Wartość dodana brutto (WDB) w gospodarce narodowej w 2 kwartale 2024 r. była większa o 2,2% w porównaniu z analogicznym okresem 2023 r. Największy wzrost w skali roku odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości (o 7,3%). Powyżej średniego wzrostu WDB zwiększyła się również w: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,3%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych; edukacji; opiece zdrowotnej i pomocy społecznej łącznie (o 4,2%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,1%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,4%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,2%). Wzrost notowano także w przemyśle (o 0,8%), informacji i komunikacji (o 0,2%) i działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 0,1%). Spadek wystąpił w budownictwie (o 6,3%).

Rynek pracy w 1 półroczu 2024 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w przeliczeniu na etaty)	-0,4% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)	4,9%

W 1 półroczu 2024 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 0,4% mniejsze niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 0,7%). Spadek wystąpił w 12 województwach – od 2,3% w warmińsko-mazurskim do 0,5% w pomorskim. Wzrost odnotowano w województwach: śląskim (o 0,8%), małopolskim i mazowieckim (po 0,4%) oraz lubelskim (o 0,2%).

W końcu czerwca 2024 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 762,2 tys. osób bezrobotnych, tj. o 21,4 tys. (2,7%) mniej niż przed rokiem. Spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w 13 województwach – od 8,7% w opolskim do 0,4% w zachodniopomorskim. Wzrost wystąpił w województwach: dolnośląskim (o 2,6%), lubuskim (o 1,5%) i pomorskim (o 1,1%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca 2024 r. wyniosła 4,9%, tj. o 0,2 p. proc. mniej niż przed rokiem. Spadek odnotowano w 11 województwach – od 0,6 p. proc. warmińsko-mazurskim do po 0,1 p. proc. w małopolskim, śląskim

i wielkopolskim. W województwach: mazowieckim, pomorskim i zachodniopomorskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku, a w dolnośląskim i lubuskim zwiększyła się o po 0,1 p. proc. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach wielkopolskim (2,9%) i śląskim (3,6%); najwyższą w podkarpackim (8,2%) i warmińsko-mazurskim (7,6%).

Według wstępnych wyników BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w wieku 15–89 lat za 2 kwartał 2024 r. w porównaniu do 2 kwartału 2023 r. – zmniejszyła się liczba pracujących (o 0,5%), spadł wskaźnik zatrudnienia (o 0,3 p. proc. do 56,7%). Zwiększyła się liczba bezrobotnych (o 4,0%), nieco wzrosła stopa bezrobocia (o 0,1 p. proc. do 2,7%). W skali roku pogorszyła się relacja liczby osób niepracujących do pracujących – na 1 000 osób pracujących przypadały 764 osoby bezrobotne lub bierne zawodowo (przed rokiem – 755).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2024 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku o 11,7% (przed rokiem notowano wzrost o 12,7%). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, największy w podkarpackim (o 15,7%) i świętokrzyskim (o 15,6%), a następnie łódzkim (13,8%) i warmińsko-mazurskim (13,5%); najmniejszy w śląskim (o 10,6%) i pomorskim (o 10,7%). Rozpiętość relacji do średniego wynagrodzenia w kraju pomiędzy województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się w skali roku o 1,9 p. proc. i wyniosła 32,7 p. proc.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w 1 półroczu 2024 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	+14,9%
rolników indywidualnych	+16,1%

Liczba emerytów i rencistów ogółem była o 0,7% większa niż w analogicznym okresie 2023 r. Tempo wzrostu emerytur i rent brutto w obu systemach było wolniejsze niż przed rokiem (gdy świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wzrosły o 16,3% a rolników indywidualnych – o 20,1%).

Rolnictwo w czerwcu 2024 r.

Na rynku rolnym w czerwcu br. niższe niż przed rokiem były przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów pochodzenia roślinnego (z wyjątkiem żyta) oraz żywca wieprzowego i drobiowego. Wzrosły ceny żywca wołowego i mleka.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych 2024 r

w 1 półroczu	+2,7% r/r
w 2 kwartale	+2,5% r/r

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 1 półroczu br. w skali roku wzrosły w stopniu znacznie słabszym niż w 1 półroczu ub. roku. W tempie wolniejszym niż przeciętnie rosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (średnio o 2,3%; od 0,9% w lubelskim do 3,3% w podkarpackim), związane z mieszkaniem (średnio o 1,7%; od spadku o 1,4% w opolskim do wzrostu o 4,3% w lubuskim) oraz odzieży i obuwiu (średnio o 1,0%; od spadku w warmińsko-mazurskim o 0,6% do wzrostu w lubuskim do 2,1%). W 2 kwartale br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z analogicznym kwartałem ub. roku wzrosły we wszystkich województwach. W lubuskim, małopolskim, podkarpackim,

pomorskim, wielkopolskim i mazowieckim wzrost cen był wyższy niż średnio w kraju. Znacznie wzrosły ceny związane z edukacją (o 9,0%); we wszystkich województwach, zwłaszcza w: zachodniopomorskim, opolskim i lubuskim. Zmniejszyły się ceny odzieży i obuwia (o 0,2%); spadek notowany był w 10 województwach, najgłębszy w świętokrzyskim, opolskim i warmińsko-mazurskim.

Produkcja sprzedana przemysłu w 1 półroczu 2024 r.

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była o 0,1% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 2,1%). Wzrost produkcji przemysłowej wystąpił w 7 województwach – od 7,3% w mazowieckim do 0,5% w kujawsko-pomorskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek, najgłębszy w dolnośląskim (o 13,1%).

Produkcja budowlano-montażowa w 1 półroczu 2024 r.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach stałych) zrealizowana na terenie Polski była o 8,7% niższa w porównaniu z 1 półroczem 2023 r. (wobec wzrostu o 3,8% przed rokiem).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 1 półroczu 2024 r.

wynik finansowy netto	-28,4% r/r
wskaźnik rentowności obrotu:	
brutto	4,7%
netto	3,8%

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były znacznie niższe do uzyskanych przed rokiem. Pogorszyły się podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe. Dynamika przychodów ogółem wolniejsza niż kosztów ogółem wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Zmniejszyły się wskaźniki rentowności brutto i netto oraz wskaźnik rentowności sprzedaży brutto. Pogorszenie większości wskaźników odnotowano szczególnie w: łódzkim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim. Poprawa wystąpiła w podkarpackim. W ogólnej liczbie badanych podmiotów zmniejszył się udział zarówno liczby przedsiębiorstw rentownych, jak i ich udział w przychodach ogółem.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych w 1 półroczu 2024 r.

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw niefinansowych (w cenach stałych) były mniejsze niż przed rokiem (spadek o 5,5% wobec wzrostu o 10,4% w 1 półroczu 2023 r.). Znacznie spadły nakłady na budynki i budowle, w niewielkim stopniu na zakupy, w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia. Wzrosły nakłady na środki transportu. Wzrosła liczba nowo rozpoczętych inwestycji, natomiast niższa niż przed rokiem była ich wartość kosztorysowa.

Executive summary

National accounts in 1 half of 2024

gross domestic product	+3.2% y/y
gross value added	+2.2% y/y

According to preliminary estimates, gross domestic product (GDP) increased in real terms by 3.2% in 2nd quarter of 2024 compared to 2nd quarter of last year (compared to a decline of 0.6% in the same quarter of 2023). The main reason for the GDP growth was the positive impact of domestic demand (+4.0 percentage points, compared to +1.6 percentage points in 1st quarter of 2024), mostly total consumption, with a negative impact of gross accumulation. The impact of total consumption amounted to +4.7 percentage points (compared to +4.6 percentage points in 1st quarter of 2024) and was mainly the result of the positive impact of both consumption in the household sector (+2.7 percentage points, similar to the previous quarter) and public consumption (+2.0 percentage points compared to +1.9 percentage points, respectively). The impact of gross accumulation amounted to -0.7 percentage points (compared to -3.0 percentage points in 1st quarter) and was the result of the negative impact of inventories (-1.1 percentage points against -2.8 percentage points), with a positive impact of investment demand (+0.4 percentage points against -0.2 percentage points). In 2nd quarter of this year, net exports had a negative impact on the pace of economic growth, which amounted to -0.8 percentage points (compared to +0.4 percentage points in 1st quarter of 2024). Gross value added (GVA) in the national economy in 2nd quarter of 2024 was 2.2% higher compared to the same period of 2023. The largest increase on an annual basis was recorded in real estate activities (by 7.3%). GVA also increased above average in: professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities (by 5.3%), public administration and national defense; compulsory social security; education; human health and social work activities combined (by 4.2%), trade; repair of motor vehicles (by 4.1%), transportation and storage (by 3.4%) and accommodation and catering (by 3.2%). Growth was also recorded in industry (by 0.8%), information and communication (by 0.2%) and financial and insurance activities (by 0.1%). A decrease occurred in construction (by 6.3%).

Labor market in 1st half of 2024

average paid employment in business enterprise sector (converted into full-time equivalents)	-0.4% y/y
registered unemployment rate (as of the end of the period)	4.9%

In the 1st half of 2024, average employment in the enterprise sector was 0.4% lower than a year ago (when an increase of 0.7% was recorded). The decrease occurred in 12 voivodships – from 2.3% in Warmińsko-Mazurskie to 0.5% in Pomorskie. The increase was recorded in the following voivodships: Śląskie (by 0.8%), Małopolskie and Mazowieckie (by 0.4% each) and Lubelskie (by 0.2%). At the end of June 2024, 762.2 thousand unemployed persons were registered in labor offices, i.e. 21.4 thousand (2.7%) less than a year ago. The number of registered unemployed persons decreased in 13 voivodships – from 8.7% in Opolskie to 0.4% in Zachodniopomorskie. The increase occurred in Dolnośląskie (by 2.6%), Lubuskie (by 1.5%) and Pomorskie (by 1.1%).

The registered unemployment rate at the end of June 2024 was 4.9%, i.e. 0.2 percentage points less than a year ago. A decrease was recorded in 11 voivodships – from 0.6 percentage points in Warmińsko-Mazurskie to 0.1 percentage points each in Małopolskie, Śląskie and Wielkopolskie. In Mazowieckie, Pomorskie

and Zachodniopomorskie voivodships, the unemployment rate remained at the level from a year ago, and in Dolnośląskie and Lubuskie voivodships it increased by 0.1 percentage points each. The lowest unemployment rate was recorded in the Wielkopolskie (2.9%) and Śląskie (3.6%); the highest in the Podkarpackie (8.2%) and Warmińsko-Mazurskie (7.6%). According to the preliminary results of BAEL – the Economic Activity Survey of the Population Aged 15–89 for 2nd quarter of 2024 compared to 2nd quarter of 2023 – the number of employed persons decreased (by 0.5%), the employment rate dropped (by 0.3 percentage points to 56.7%). The number of unemployed persons increased (by 4.0%), the unemployment rate increased slightly (by 0.1 percentage points to 2.7%). The ratio of the number of unemployed to employed persons worsened over the year – there were 764 unemployed persons or economically inactive persons per 1 000 employed persons (a year ago – 755).

Average monthly wages and salaries in enterprise sector in 1st half of 2024

The average gross monthly salary in the enterprise sector increased by 11.7% over the year (when an increase of 12.7% was recorded). The increase was recorded in all voivodships, the largest in Podkarpackie (by 15.7%) and Świętokrzyskie (by 15.6%), followed by Łódzkie (13.8%) and Warmińsko-Mazurskie (13.5%); the smallest in Śląskie (by 10.6%) and Pomorskie (by 10.7%). The range in relation to the average salary in the country between the voivodships with the highest and lowest average gross monthly salary in the enterprise sector decreased by 1.9 percentage points over the year, to 32.7 percentage points.

Average monthly gross retirement and other pensions in 1st half of 2024

from non-agricultural social security system	+14.9%
individual farmers	+16.1%

The total number of retirees and pensioners was 0.7% higher than in the same period of 2023. The pace of growth of gross retirement and other pensions in both systems was slower than a year ago (when benefits from the non-agricultural social insurance system increased by 16.3% and those of individual farmers – by 20.1%).

Agriculture in June of 2024

On the agricultural market in June this year, the average purchase prices of most basic plant products (except rye) and pigs for slaughter and poultry were lower than a year ago. Live cattle and milk prices increased.

Prices of consumer goods and services 2024

in 1st half	+2,7% y/y
in 2nd quarter	+2.5% y/y

Prices of consumer goods and services in the 1st half of this year increased significantly less than in the 1st half of the previous year. Slower than average increased prices of food and non-alcoholic beverages (on average by 2.3%; from 0.9% in Lubelskie to 3.3% in Podkarpackie), those related to dwellings (on average by 1.7%; from a decrease of 1.4% in Opolskie to an increase of 4.3% in Lubuskie) and clothing and footwear (on average by 1.0%; from a decrease of 0.6% in Warmińsko-Mazurskie to an increase of 2.1% in Lubuskie). In the 2nd quarter of this year, prices of consumer goods and services increased in all voivodships compared to the same quarter of the previous year. In Lubuskie, Małopolskie, Podkarpackie, Pomorskie, Wielkopolskie and Mazo-

wiekie, the price increase was higher than the national average. Prices related to education increased significantly (by 9.0%); in all voivodships, especially in: Zachodniopomorskie, Opolskie and Lubuskie. Prices of clothing and footwear decreased (by 0.2%); the decrease was recorded in 10 voivodships, the deepest in Świętokrzyskie, Opolskie and Warmińsko-Mazurskie.

Sold production of industry in 1st half of 2024

Sold production of industry (at constant prices) was 0.1% higher than a year ago (when a 2.1% drop was recorded). Industrial production increased in 7 voivodships – from 7.3% in Mazowieckie voivodship to 0.5% in Kujawsko-Pomorskie voivodship. A drop was recorded in the remaining voivodships, the deepest in Dolnośląskie voivodeship (by 13.1%).

Construction and assembly production in 1st half of 2024

Construction and assembly production (at constant prices) carried out in Poland was 8.7% lower compared to the 1st half of 2023 (compared to an increase of 3.8% a year earlier).

Financial results of non-financial enterprises in 1st half of 2024

net financial result	-28.4% y/y
turnover profitability rate:	
gross	4.7%
net	3.8%

The financial results of the non-financial enterprises surveyed were significantly lower than those achieved a year ago. Basic economic and financial relations deteriorated. The dynamics of total revenues, slower than total costs, contributed to the deterioration of the cost level indicator. Gross and net profitability indicators and the gross sales profitability indicator decreased. A deterioration of most indicators was noted particularly in Łódzkie, Warmińsko-Mazurskie and Zachodniopomorskie voivodships. An improvement occurred in Podkarpackie voivodship. In the total number of entities surveyed, both the number of profitable enterprises and their share in total revenues decreased.

Investment outlays of non-financial enterprises in the 1st half of 2024

Investment outlays of the surveyed non-financial enterprises (in constant prices) were lower than a year ago (a 5.5% drop compared to a 10.4% increase in 1st half of 2023). Outlays on buildings and structures fell significantly, and to a small extent on purchases, including machinery, technical equipment and tools. Outlays on transport equipment increased. The number of newly started investments increased, while their estimated value was lower than a year ago.

Rynek pracy Labour market

Przeciętne zatrudnienie¹ w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2024 r. było mniejsze niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się poniżej poziomu z czerwca 2023 r. Zmniejszyła się liczba ofert zgłoszonych w urzędach pracy.

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** za 2 kwartał 2024 r. zmniejszyła się liczba pracujących, a także – wskaźnik zatrudnienia. W ujęciu rocznym zwiększyła się liczba bezrobotnych; wzrosła stopa bezrobocia. Zwiększyła się liczba biernych zawodowo. Pogorszyła się relacja osób niepracujących do pracujących.

Przeciętne zatrudnienie¹ w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosło 6 498,8 tys. osób i było o 0,4% niższe niż przed rokiem (gdy notowano wzrost o 0,7%). Zmniejszenie zatrudnienia odnotowano w 12 województwach – od 2,3% w warmińsko-mazurskim do 0,5% w pomorskim. Wzrost odnotowano w województwach: śląskim (o 0,8%), małopolskim i mazowieckim (po 0,4%) oraz lubelskim (o 0,2%).

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2023 r. i 2024 r. (zmiana w skali roku)

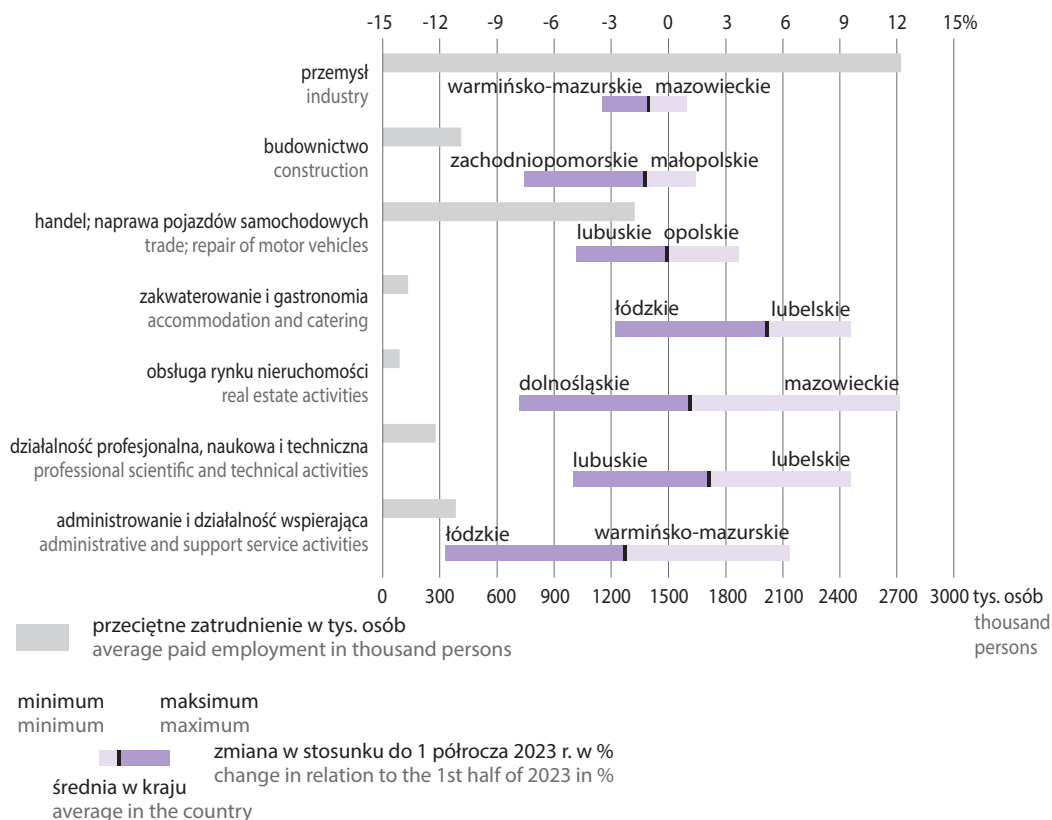
Chart 1. Average paid employment in the enterprise sector in 1st half of 2023 and 2024 (changes in the year)

Spośród analizowanych sekcji największy spadek zatrudnienia obserwowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,3%), a następnie budownictwie (o 1,2%), przetwórstwie przemysłowym (o 1,1%), przemyśle razem (o 1,0%), oraz handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 0,1%). Wzrost wystąpił w zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,2%), a następnie – w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 2,1%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 1,1%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Wykres 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2024 r. i jego zmiany w skali roku
 Chart 2. Average paid employment in the enterprise sector in 1st half of 2024 and its annually changes

W końcu czerwca 2024 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 762,2 tys. **osób bezrobotnych**, tj. o 21,4 tys. (2,7%) mniej niż w czerwcu ub. roku. Spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w 13 województwach, najgłębszy w: opolskim (o 8,7%), a następnie w: warmińsko-mazurskim (o 8,3%), świętokrzyskim (o 7,4%), łódzkim (o 4,6%) i lubelskim (o 4,1%); najmniejszy – w zachodniopomorskim (o 0,4%). Wzrost wystąpił w: dolnośląskim (o 2,6%), lubuskim (o 1,5%) i pomorskim (o 1,1%).

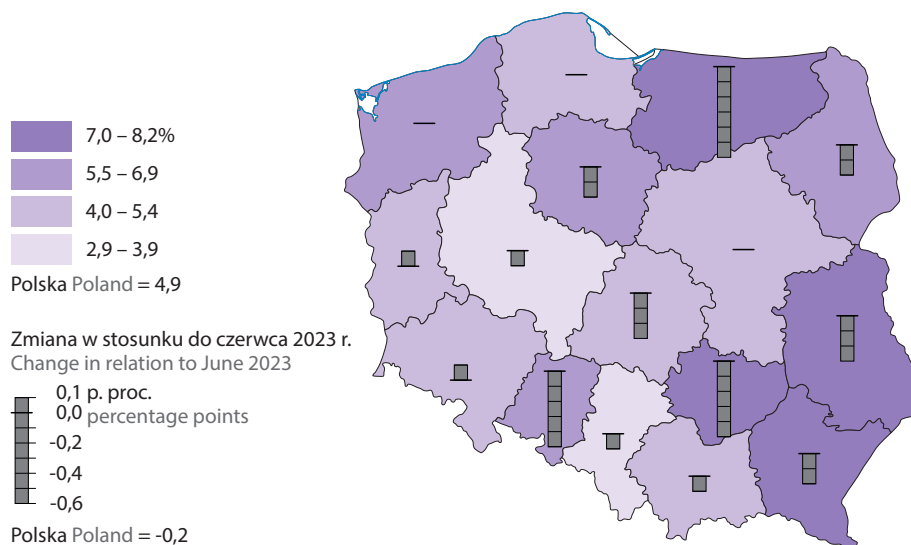
Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła przeciętnie w kraju 4,9% i była niższa o 0,2 p. proc. w porównaniu z czerwcem 2023 r. Spadek odnotowano w 11 województwach – najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 0,6 p. proc.), a następnie: opolskim i świętokrzyskim (po 0,5 p. proc.), lubelskim i łódzkim (po 0,3 p. proc.). W najmniejszym stopniu stopa bezrobocia zmniejszyła się w: małopolskim, śląskim i wielkopolskim (po 0,1 p. proc.). W województwach: mazowieckim, pomorskim i zachodniopomorskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku, a wzrost wystąpił w dolnośląskim i lubuskim (po 0,1 p. proc.).

Nieznacznie zmniejszyło się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia (o 0,1 p. proc.). W końcu czerwca 2024 r. różnica pomiędzy najniższą a najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach wynosiła 5,3 p. proc. (wielkopolskie – 2,9%; podkarpackie – 8,2%).

Do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza podkarpackim, należały: warmińsko-mazurskie (7,6%), lubelskie i świętokrzyskie (po 7,2%) oraz kujawsko-pomorskie (6,9%). Podobnie jak przed rokiem, najniższą stopę bezrobocia, poza wielkopolskim, odnotowano w śląskim (3,6%).

**Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2024 r.
Stan w dniu 30 czerwca**

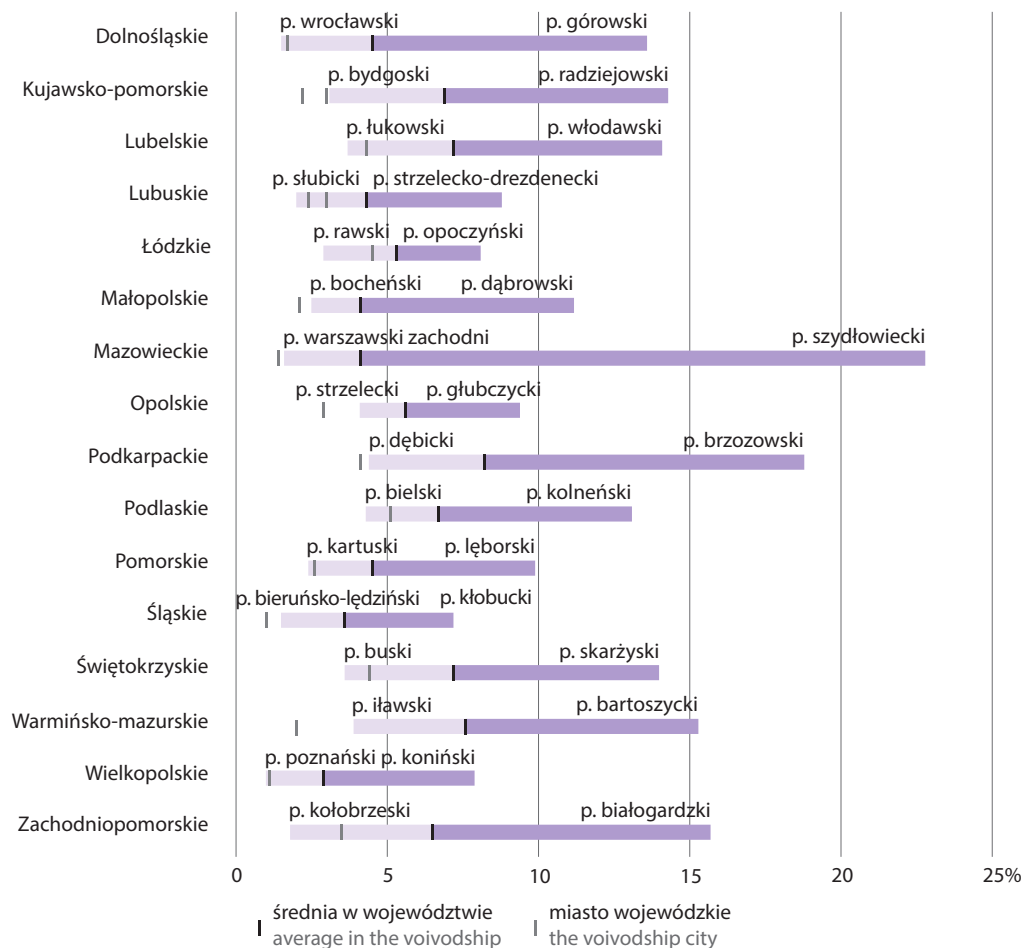
Map 1. Registered unemployment rate in 2024
As of 30 June

Analizując stopę bezrobocia na poziomie powiatów, w 15 województwach odnotowano zmniejszenie różnicy pomiędzy skrajnymi wartościami wskaźnika. Najgłębszy spadek zróżnicowania wystąpił w podlaskim (8,9 p. proc. wobec 11,4 p. proc. w końcu czerwca 2023 r.); najmniejszy – w dolnośląskim (12,2 p. proc. wobec 12,3 p. proc.) i łódzkim (5,3 p. proc. wobec 5,4 p. proc.). Wzrost odnotowano w lubuskim (z 6,5 p. proc. do 6,9 p. proc.). Największa dysproporcja wewnątrzwojewódzka utrzymała się w mazowieckim, gdzie w końcu czerwca 2024 r. różnica pomiędzy najwyższą a najniższą wartością stopy bezrobocia wyniosła 21,5 p. proc. (22,9% w powiecie szydłowieckim oraz 1,4% w powiecie m.st. Warszawa) wobec 22,6 p. proc. w czerwcu 2023 r. Najmniejszą rozpiętość, podobnie jak w latach poprzednich, odnotowano w województwie łódzkim (5,3 p. proc.) – wyznaczała je stopa bezrobocia na poziomie 8,2% w powiecie opoczyńskim oraz 2,9% w powiecie rawskim.

Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2024 r. Stan w dniu 30 czerwca

Chart 3. Registered unemployment rate by powiats in 2024 As of 30 June

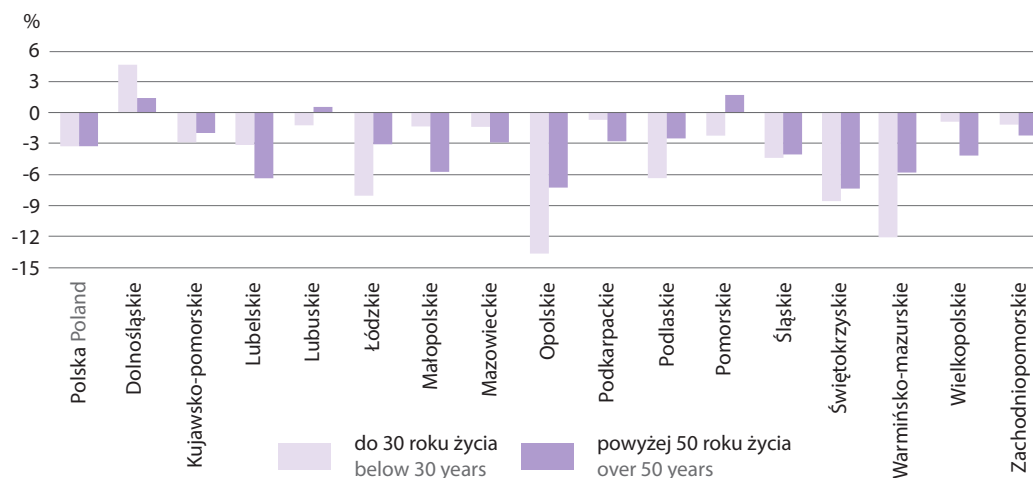
W końcu czerwca 2024 r. wśród bezrobotnych zarejestrowanych było 372,9 tys. osób **długotrwale bezrobotnych**. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 48,9% (spadek o 0,8 p. proc.). Największy udział długotrwale bezrobotnych odnotowano w województwach: podkarpackim (56,3%), podlaskim (55,9%), lubelskim (55,6%), kujawsko-pomorskim (52,8%) i opolskim (51,4%), najmniejszy – w: lubuskim (37,2%), wielkopolskim (39,0%) i śląskim (41,0%).

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 178,1 tys. stanowiły osoby **do 30 roku życia**. Udział tej grupy wyniósł 23,4% (o 0,1 p. proc. mniej niż przed rokiem) – największy notowano w województwach: lubelskim (27,3%), wielkopolskim (25,9%), małopolskim (25,7%), podkarpackim (25,2%) i kujawsko-pomorskim (25,0%); najmniejszy – w: dolnośląskim i łódzkim (po 20,4%) oraz opolskim (21,0%).

W kategorii **osób powyżej 50 roku życia** liczba bezrobotnych wynosiła 202,5 tys. osób, co stanowiło 26,6% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych (spadek o 0,1 p. proc. w porównaniu z końcem czerwca 2023 r.). Największy udział tej grupy bezrobotnych odnotowano w województwach: opolskim (30,0%), łódzkim (29,5%), dolnośląskim (28,9%) i zachodniopomorskim (28,3%); najmniejszy – w: lubelskim (23,5%), kujawsko-pomorskim (24,5%), podkarpackim (24,6%) i pomorskim (25,0%).

Wykres 4. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych według wybranych grup wieku w 2024 r. (zmiana w skali roku) stan w dniu 30 czerwca

Chart 4. Number of registered unemployed persons by selected age groups in 2024 (year-on-year change) as of 30 June

Liczba bezrobotnych **korzystających ze świadczeń pomocy społecznej** wyniosła 9,0 tys. Najwięcej bezrobotnych pobierało świadczenia w województwach: kujawsko-pomorskim (1 293 osoby), dolnośląskim (1 263) i śląskim (1 067); najmniej – w lubelskim (76 osób) i zachodniopomorskim (81 osób). Udział tej grupy bezrobotnych był nieco mniejszy niż przed rokiem (1,2%). Największy odnotowano w: kujawsko-pomorskim (2,5%), dolnośląskim (2,3%), i warmińsko-mazurskim (2,2%), a najmniejszy – w lubelskim (0,1%) i zachodniopomorskim (0,2%).

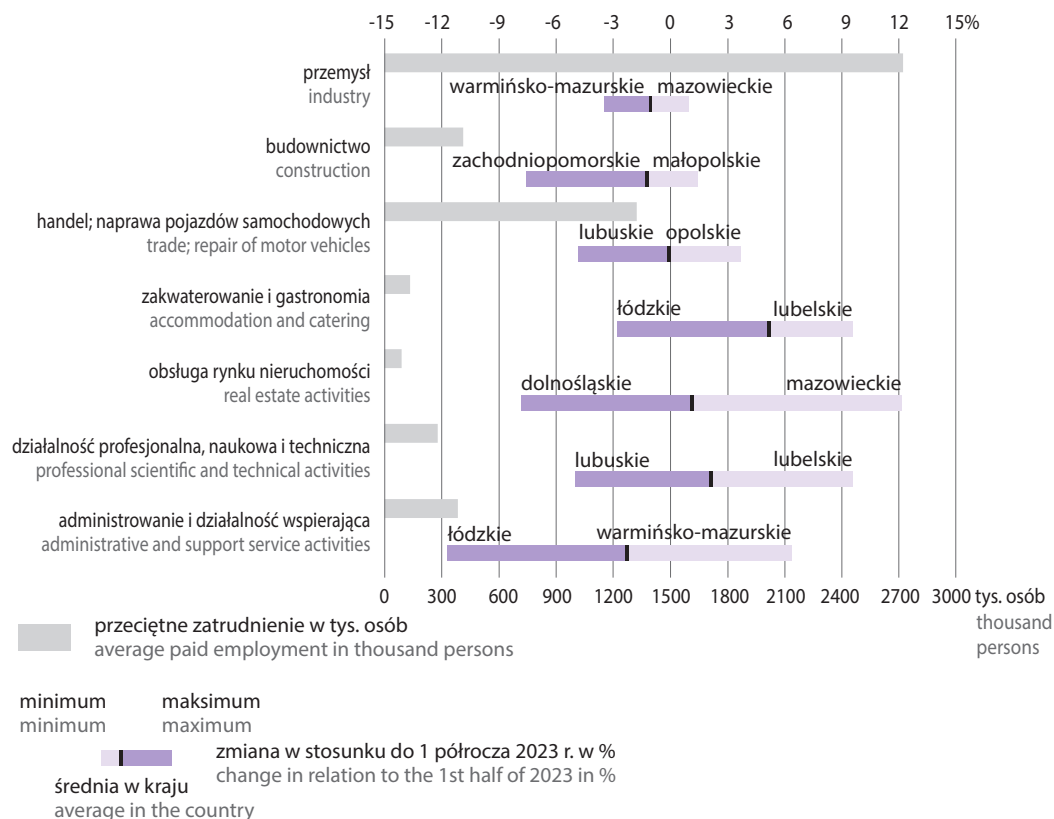
Liczba osób bezrobotnych **posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** wyniosła 118,9 tys. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych zmniejszył się w skali roku o 1,4 p. proc. i wyniósł 15,6%; największy był w województwach: kujawsko-pomorskim (18,5%), pomorskim (18,2%), warmińsko-mazurskim (17,7%) i wielkopolskim (17,5%); najmniejszy – w: śląskim (13,1%), podlaskim (13,5%), mazowieckim (13,7%) i łódzkim (14,1%).

Bezrobotni **posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia**, podobnie jak przed rokiem, stanowili 0,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w kraju. Ich liczba w końcu czerwca 2024 r. wyniosła 1,7 tys.

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 60,8 tys. stanowiły osoby **niepełnosprawne** (o 1,9% więcej niż przed rokiem). Niepełnosprawni stanowili 8,0% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w kraju. Największy udział tej grupy odnotowano w województwach: lubuskim i pomorskim (po 10,3%) oraz śląskim (9,8%); najmniejszy – w: kujawsko-pomorskim (5,6%), mazowieckim (5,9%) i zachodniopomorskim (6,0%).

Wykres 5. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy^a w 2024 r. Stan w dniu 30 czerwca

Chart 5. Number of registered unemployed persons with a specific situation on the labour market^a in 2024 As of 30 June

^a W podziale na kategorie bezrobotnych 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.
^a The division by categories of unemployed may indicate one person more than once.

W okresie styczeń–czerwiec 2024 r. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych zmniejszyła się w skali roku o 1,2% i wyniosła 616,2 tys. Spadek wystąpił w 10 województwach od 7,0% w podkarpackim do 0,1% w małopolskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost od 3,6% w wielkopolskim do 0,6% w pomorskim.

Najliczniejszą grupę nadal stanowią osoby rejestrujące się po raz kolejny (481,4 tys. osób; o 0,9% mniej niż w analogicznym okresie 2023 r.) – ich udział w zbiorowości nowo zarejestrowanych wyniósł 78,1% (o 0,2 p. proc. więcej niż przed rokiem), od 83,1% w warmińsko-mazurskim do 74,2% w wielkopolskim.

W analizowanym okresie zarejestrowano także mniej bezrobotnych: absolwentów (o 10,9%), dotychczas niepracujących (o 10,5%), osób bez kwalifikacji zawodowych (o 3,2%), zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (2,6%), osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi (o 1,2%) oraz cudzoziemców (o 35,4%). Większa niż przed rokiem była liczba rejestrujących się długotrwale bezrobotnych (o 3,4%).

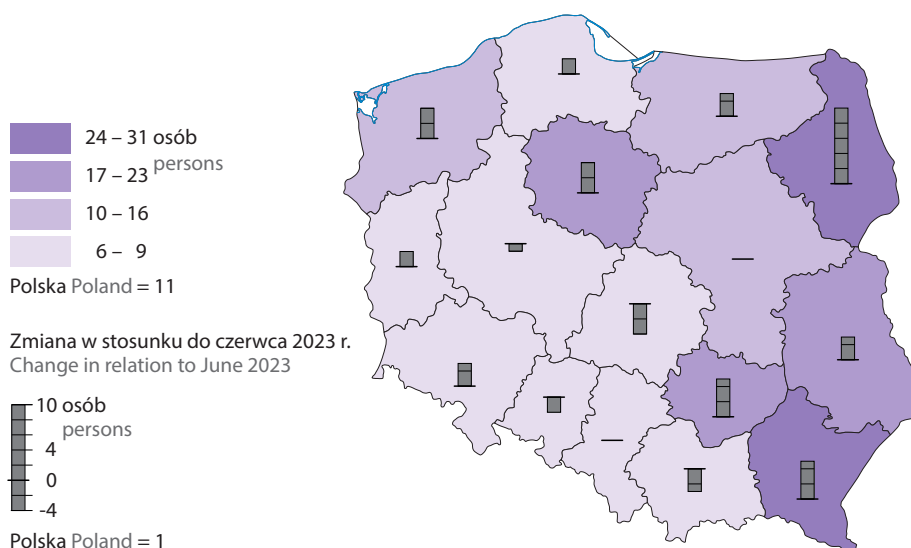
W ciągu sześciu miesięcy 2024 r. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 642,2 tys. osób, tj. o 1,5% mniej niż przed rokiem. Głównym powodem wyrejestrowania było nadal podjęcie pracy. Osoby wykreślone z ewidencji z powodu podjęcia pracy stanowiły 53,3% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych – od 59,2% w podkarpackim do 49,8% w śląskim.

W końcu czerwca 2024 r. najwyższą stopę napływu bezrobotnych odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (0,9%), a następnie: kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, podkarpackim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim (po 0,8%); najniższą – w mazowieckim (0,4%), przy średniej dla kraju 0,6%.

Liczba ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy (69,4 tys.) była o 9,9% mniejsza niż w analogicznym okresie 2023 r. (wobec spadku o 7,4% przed rokiem). W końcu czerwca 2024 r. **na 1 ofertę pracy** przypadało 11 osób bezrobotnych (przed rokiem 10). Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w województwach: opolskim i śląskim (po 6 osób na 1 ofertę pracy), lubuskim (7 osób), łódzkim i małopolskim (po 8 osób) oraz dolnośląskim, pomorskim i wielkopolskim (po 9 osób); najmniej sprzyjająca – w podkarpackim (31 osób na 1 ofertę pracy) i podlaskim (30 osób).

Mapa 2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy w 2024 r. Stan w dniu 30 czerwca

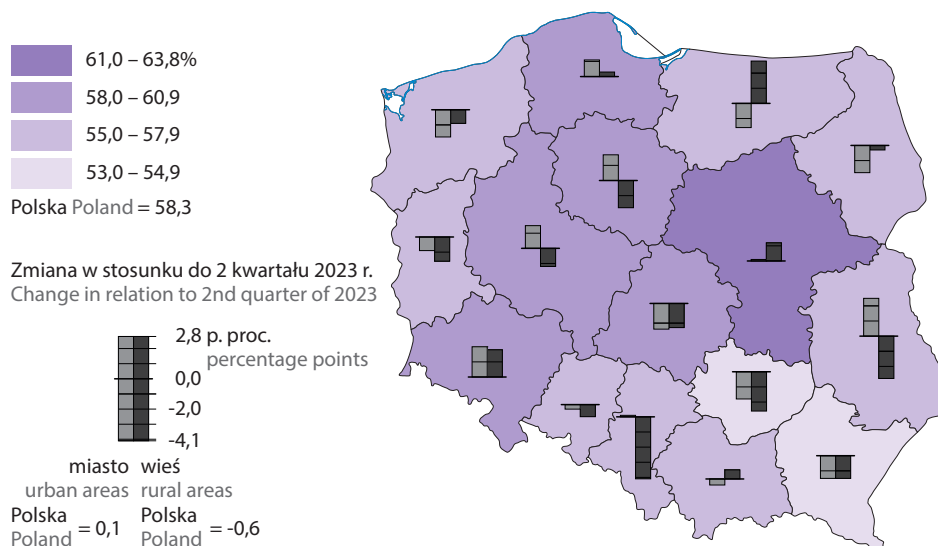
Map 2. Number of registered unemployed persons per one job offer in 2024 As of 30 June

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** w 2 kwartale 2024 r. zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 17 678 tys. (zmniejszenie o 68 tys., tj. o 0,4% w porównaniu z 2 kwartałem 2023 r.). Spadek liczby osób aktywnych zawodowo odnotowano w 10 województwach – najgłębszy w: świętokrzyskim (o 4,5%), łódzkim (o 3,4%), zachodniopomorskim (o 2,9%) i podkarpackim (o 2,7%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost – od 3,3% w dolnośląskim do 0,3% w kujawsko-pomorskim.

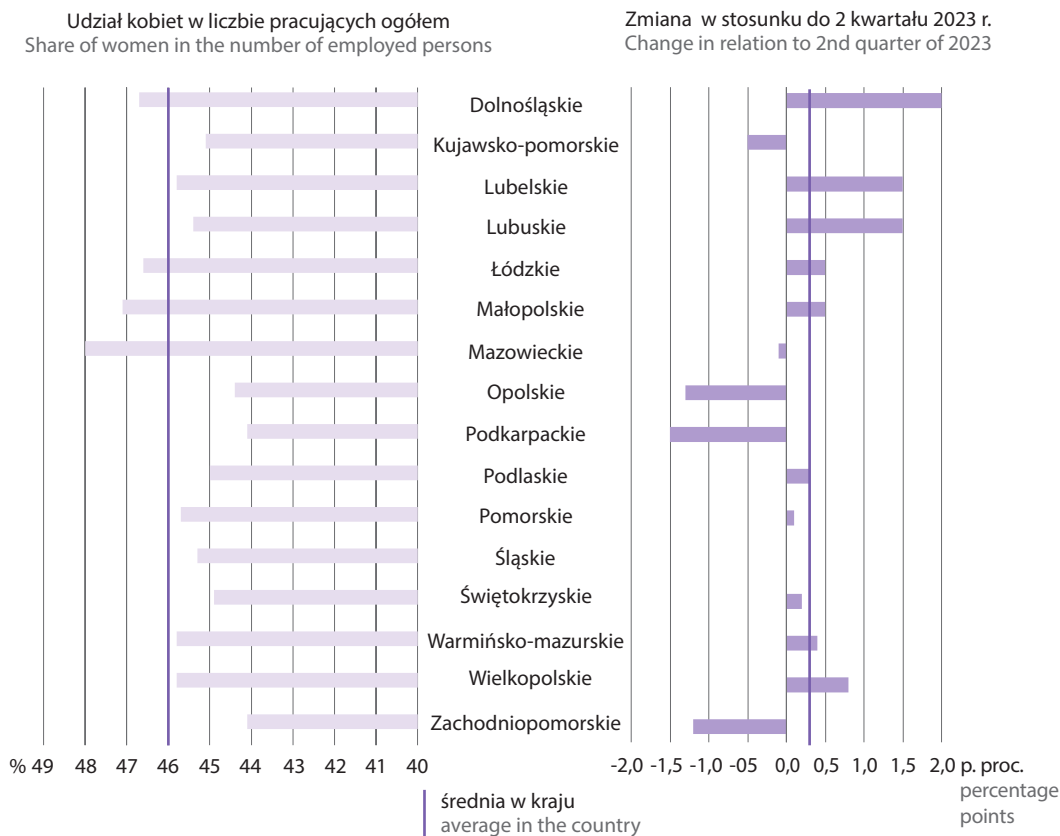
Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 58,3% i był o 0,2 p. proc. niższy niż w 2 kwartale 2023 r. Spadek odnotowano w 9 województwach – najgłębszy w: świętokrzyskim (o 2,2 p. proc.), łódzkim (o 1,9 p. proc.), podkarpackim i zachodniopomorskim (po 1,5 p. proc.). W województwie warmińsko-mazurskim współczynnik aktywności zawodowej utrzymał się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych wystąpił wzrost, największy w dolnośląskim (o 1,9 p. proc.) i pomorskim (o 0,9 p. proc.). Najwyższą wartość współczynnika obserwowano w województwach: mazowieckim (63,8%), dolnośląskim i pomorskim, (po 60,2%) oraz wielkopolskim (60,1%); najniższą – w podkarpackim (53,0%) i świętokrzyskim (54,4%). W porównaniu do 2 kwartału 2023 r. wskaźnik zatrudnienia kobiet utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 51,5%, mężczyzn – zmniejszył się o 0,6 p. proc. do 65,5%. Współczynnik aktywności wzrósł w miastach (o 0,1 p. proc.), zmniejszył się na wsi (o 0,6 p. proc.) i osiągnął wartość odpowiednio 59,1% i 57,0%.

Mapa 3. Współczynnik aktywności zawodowej w 2 kwartale 2024 r. i jego zmiany w podziale na miasto i wieś
 Map 3. Activity rate in the 2nd quarter of 2024 and its changes by urban and rural areas

Liczba pracujących wyniosła 17 205 tys. osób i w skali roku zmniejszyła się o 87 tys. (tj. o 0,5%). Zmniejszyła się liczba pracujących mężczyzn (o 95 tys. do 9 284 tys.), wzrosła liczba pracujących kobiet (o 9 tys. do 7 921 tys.). W skali roku spadek liczby pracujących odnotowano w 9 województwach, w tym najgłębszy w: łódzkim (o 4,1%), świętokrzyskim (o 3,5%) oraz zachodniopomorskim (o 3,3%). W pozostałych województwach notowano wzrost – od 2,1% w pomorskim do po 0,1% w kujawsko-pomorskim i wielkopolskim.

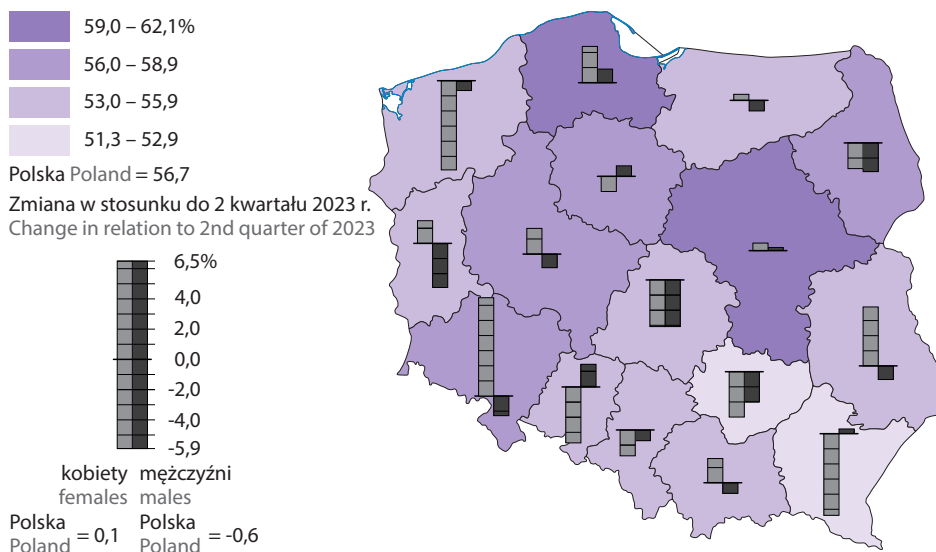
Wykres 6. Udział kobiet w liczbie pracujących ogółem w 2 kwartale 2024 r.
Chart 6. Share of women in the total number of employees in 2nd quarter of 2024

Wskaźnik zatrudnienia w 2 kwartale 2024 r. zmniejszył się w skali roku o 0,3 p. proc. do 56,7%. Najwyższą wartość odnotowano w województwie mazowieckim (62,1%), najniższą – w podkarpackim (51,3%). W 9 województwach notowano spadek wskaźnika w skali roku, w tym najgłębszy w: łódzkim (o 2,2 p. proc.), zachodniopomorskim (o 1,7 p. proc.), świętokrzyskim (o 1,6 p. proc.), podlaskim (o 1,2 p. proc.) i podkarpackim (o 1,1 p. proc.). W województwach małopolskim i wielkopolskim wskaźnik zatrudnienia utrzymał się na poziomie sprzed roku, a wzrósł w: dolnośląskim (o 1,2 p. proc.), pomorskim (o 1,0 p. proc.), lubelskim (o 0,6 p. proc.) oraz kujawsko-pomorskim i mazowieckim (po 0,2 p. proc.). Wskaźnik zatrudnienia kobiet wzrósł o 0,1 p. proc. do 50,2%; mężczyzn – zmniejszył się o 0,6 p. proc. do 63,8%.

Mapa 4.
Map 4.

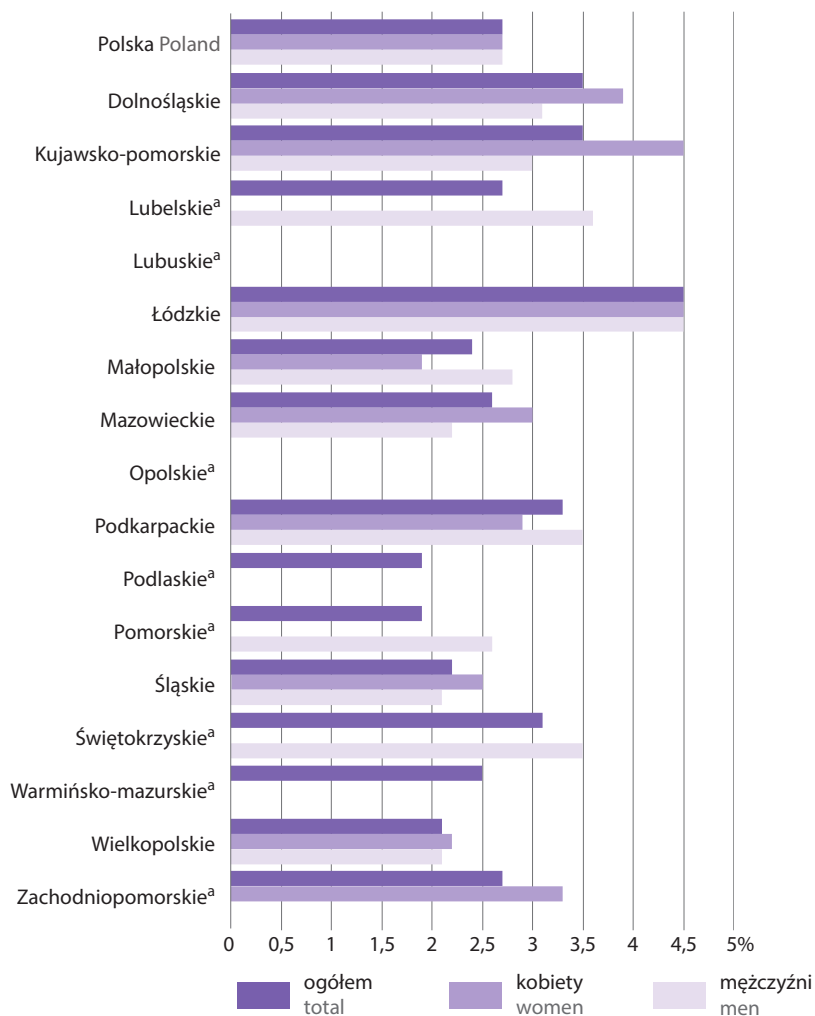
Wskaźnik zatrudnienia i zmiana liczby pracujących według płci w 2 kwartale 2024 r.
Employment rate and change in the number of employed persons by sex in 2nd quarter of 2024

W 2 kwartale 2024 r. liczba **bezrobotnych** według BAEL wyniosła 472 tys. osób i w skali roku zwiększyła się o 18 tys. osób (tj. o 4,0%). W województwach lubuskim i opolskim liczba bezrobotnych nie przekroczyła 10 tys., stąd – z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL – dane nie są publikowane. Liczba bezrobotnych zwiększyła się w 8 województwach – od 63,3% w dolnośląskim do 5,7% w małopolskim. W pozostałych 6 województwach nastąpił spadek – od 35,1% w lubelskim do 9,1% w podlaskim.

Stopa bezrobocia według BAEL w 2 kwartale 2024 r. zwiększyła się o 0,1 p. proc. i wyniosła średnio 2,7%. Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL dla województw lubuskiego i opolskiego nie została podana. Wzrost stopy bezrobocia wystąpił w 8 województwach, największy w dolnośląskim (o 1,3 p. proc.), a następnie – w łódzkim (o 0,7 p. proc.) i wielkopolskim (o 0,6 p. proc.). Stopa bezrobocia zmniejszyła się w: lubelskim (o 1,4 p. proc.), świętokrzyskim (o 0,8 p. proc.) podkarpackim i śląskim (po 0,4 p. proc.), pomorskim (o 0,3 p. proc.) oraz podlaskim (o 0,2 p. proc.).

Wykres 7. Stopa bezrobocia według BAEL w 2 kwartale 2024 r.
Chart 7. Unemployment rate according to LFS basis in 2nd quarter of 2024

^a Wartość stopy bezrobocia nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.
^a The value of unemployment rate cannot be displayed because of high sampling error.

Stopa bezrobocia **kobiet** w 2 kwartale 2024 r. utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła 2,7%. Najniższa wartość wskaźnika wystąpiła w województwie małopolskim (1,9%), najwyższa – w kujawsko-pomorskim i łódzkim (po 4,5%). Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia kobiet w województwach: lubuskim, lubelskim, opolskim, podlaskim, pomorskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim nie została podana.

Stopa bezrobocia **mężczyzn** wyniosła 2,7% i w skali roku wzrosła o 0,2 p. proc. Najniższa wartość wskaźnika wystąpiła w śląskim i wielkopolskim (po 2,1%); najwyższa – w łódzkim (4,5%). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia mężczyzn w województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim nie została podana.

W 2 kwartale 2024 r. stopa bezrobocia w **miastach** zwiększyła się w stosunku do 2 kwartału 2023 r. o 0,2 p. proc. i wyniosła 2,7%. Rozpiętość wskaźnika kształtowała się od 4,9% w łódzkim do 1,8% pomorskim. Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia w miastach województw: lubuskiego, opolskiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego nie została podana. W 2 kwartale 2024 r. stopa bezrobocia na **wsł**, podobnie jak przed rokiem kształtowała się

na poziomie 2,6%. Najniższą wartość obserwowano w lubelskim (2,2%), najwyższą – w dolnośląskim (4,9%). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia na wsi w województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim nie została podana.

Populacja **biernych zawodowo** zwiększyła się w skali roku o 0,5% i wyniosła 12 667 tys. osób, co stanowiło 41,7% ogółu ludności w wieku 15–89 lat (41,5% w 2 kwartale 2023 r.). Zwiększenie liczby osób biernych zawodowo odnotowano w 9 województwach – największe wystąpiło w świętokrzyskim (o 4,4%), a następnie – w łódzkim (o 4,0%), zachodniopomorskim (o 3,2%) i podkarpackim (o 3,1%). W województwie małopolskim liczba biernych zawodowo utrzymała się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych województwach notowano spadek – od 4,7% w dolnośląskim do 0,5% w wielkopolskim.

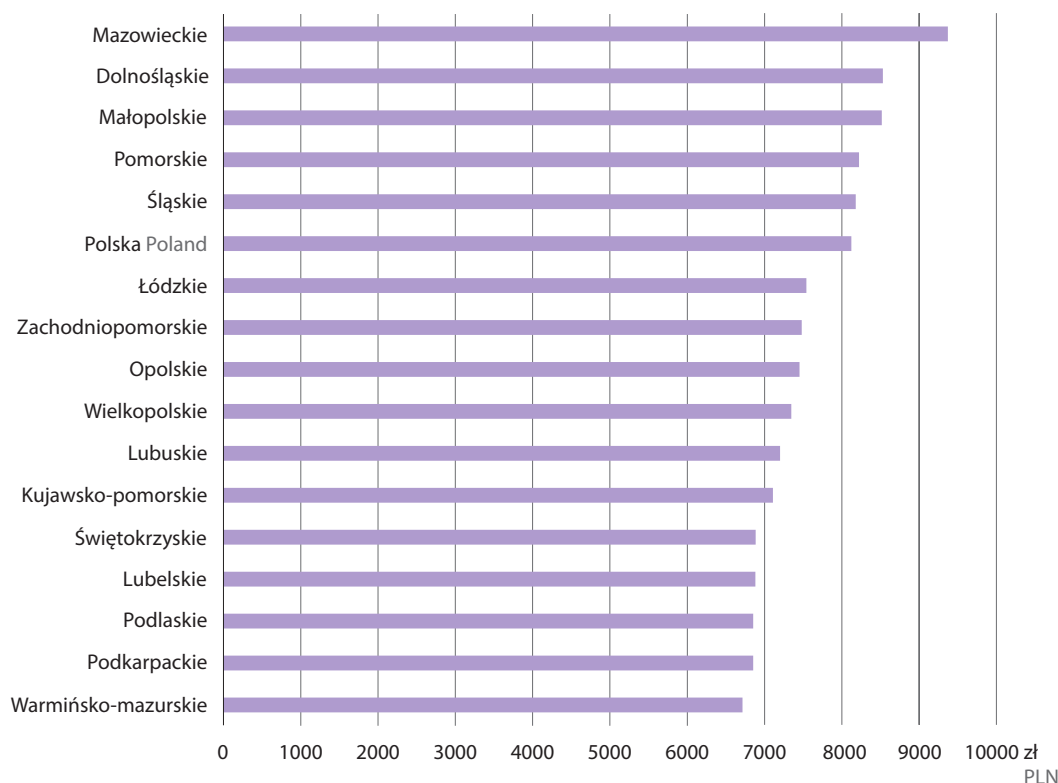
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1 000 osób pracujących w 2 kwartale 2024 r. wyniosła 764 (755 osób przed rokiem). Wzrost odnotowano w 8 województwach, największy w łódzkim (z 729 do 794 osób), świętokrzyskim (z 839 do 895 osób) i zachodniopomorskim (z 776 do 831 osób). W pozostałych województwach zmniejszyła się, najbardziej w dolnośląskim (z 753 do 719 osób). Najkorzystniejsza relacja osób niepracujących do pracujących wystąpiła w województwie mazowieckim (na 1 000 osób pracujących przypadało tu 610 osób niepracujących); najmniej korzystna – w podkarpackim (949 osób). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, w województwach lubuskim i opolskim dla 2 kwartału 2024 r., relacja niepracujących do pracujących nie została obliczona.

Wynagrodzenia Wages and salaries

W 1 półroczu 2024 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrosły wynagrodzenia zarówno w przemyśle, jak i w budownictwie. Wzrost wynagrodzeń w budownictwie (przeciętnie w kraju o 14,6%) był blisko dwukrotnie wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku (gdy wynagrodzenia wzrosły o 7,5%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosło 8 122,78 zł i było o 11,7% wyższe niż w analogicznym okresie 2023 r. (przed rokiem wzrost wyniósł 12,7%). Zwiększenie wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach – największe w podkarpackim (o 15,7%), świętokrzyskim (o 15,6%), łódzkim (o 13,8%) i warmińsko-mazurskim (o 13,5%); najmniejsze – w śląskim (o 10,6%), pomorskim (o 10,7%) i kujawsko-pomorskim (o 10,8%).

Wykres 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2024 r.
Chart 8. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in the 1st half of 2024

Najwyższy poziom wynagrodzeń wciąż utrzymywał się w województwie mazowieckim (115,4% średniej krajowej). Wynagrodzenia wyższe niż średnio w Polsce odnotowano również w: dolnośląskim (o 5,0%), małopolskim (o 4,9%), pomorskim (o 1,2%) i śląskim (o 0,7%). Najniższy poziom wynagrodzeń wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 17,3% mniej niż średnio w kraju). W grupie województw o najniższym wynagrodzeniu znalazły się także podkarpackie, podlaskie, lubelskie i świętokrzyskie (odpowiednio: po 15,6% oraz o 15,3% i 15,2% mniej niż średnio w kraju).

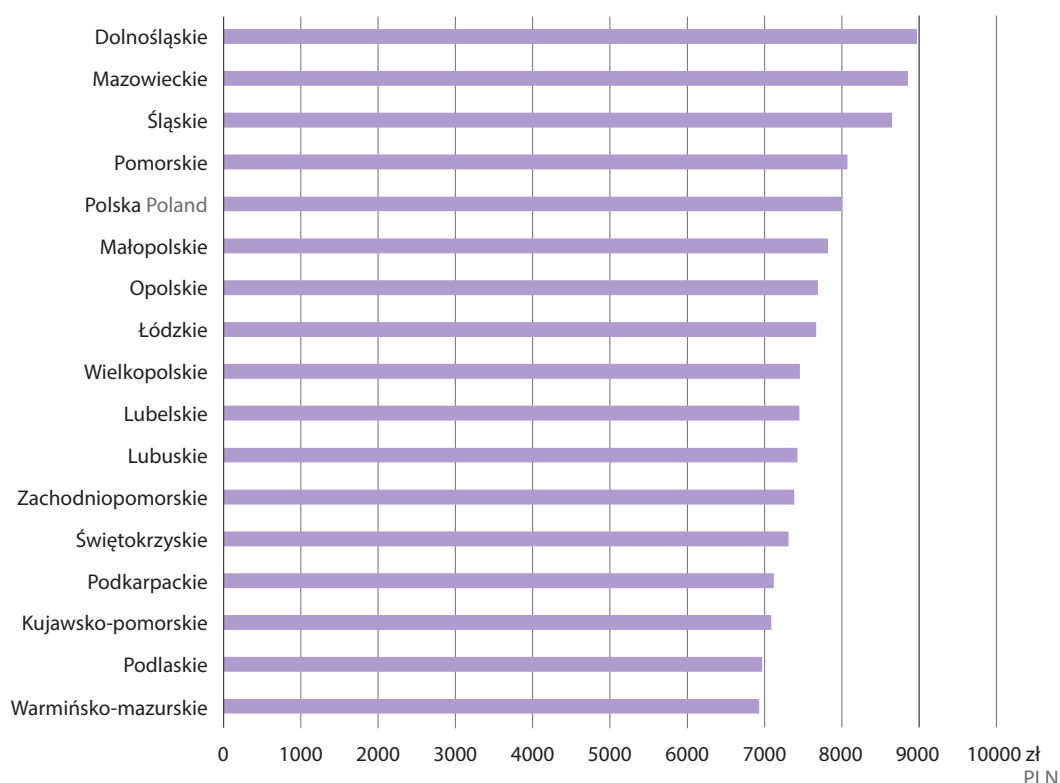
¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, poprawiła się w 7 województwach (od po 2,9 p. proc. w podkarpackim i świętokrzyskim do 0,3 p. proc. w zachodniopomorskim). W pozostałych pogorszyła się – od 1,0 p. proc. w śląskim do po 0,2 p. proc. w małopolskim i opolskim.

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się o 1,9 p. proc. i wyniosła 32,7 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle w okresie styczeń–czerwiec 2024 r. wyniosło 8 003,44 zł i było 11,7% wyższe niż w 1 półroczu ub. roku (przed rokiem obserwowano wzrost o 12,0%). Wzrost wystąpił we wszystkich województwach, w tym największy w świętokrzyskim (o 15,0%), podkarpackim (o 14,9%) i warmińsko-mazurskim (o 13,4%). W najmniejszym stopniu przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle zwiększyły się w śląskim (o 9,3%) oraz pomorskim i podlaskim (odpowiednio o 10,7% i 10,9%).

Wykres 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle w 1 półroczu 2024 r.
Chart 9. Average monthly gross wages and salaries in industry in the 1st half of 2024

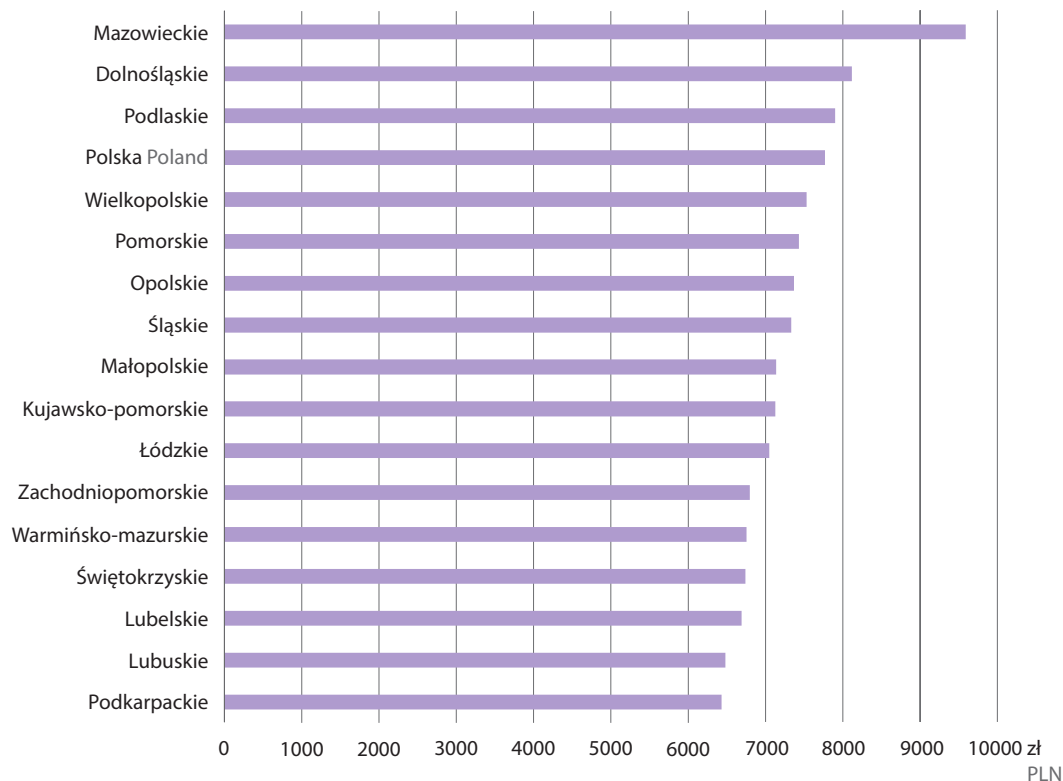
Wynagrodzenia w przemyśle były wyższe niż średnio w kraju w 4 województwach: dolnośląskim (o 12,2%), mazowieckim (o 10,8%), śląskim (o 8,2%) i pomorskim (o 1,0%). W pozostałych województwach kształtowały się poniżej średniej krajowej; najniższe notowano w warmińsko-mazurskim, podlaskim, kujawsko-pomorskim i podkarpackim (odpowiednio o: 13,3%, 12,8%, 11,4% i 10,9% mniej niż średnio w kraju).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej poprawiła się w 10 województwach; najwyraźniej – w świętokrzyskim o 2,6 p. proc. i podkarpackim o 2,4 p. proc. W pozostałych województwach relacja pogorszyła się – od 2,4 p. proc. w śląskim do po 0,3 p. proc. w: lubelskim, małopolskim i opolskim.

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle zmniejszyła się o 0,8 p. proc. i wyniosła 25,6 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosło 7 769,70 zł i było o 14,6% wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 7,5%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, największy w świętokrzyskim (o 27,4%), a następnie w: podkarpackim (o 23,1%), lubelskim (o 20,6%) i opolskim (o 19,1%); najmniejszy – w: lubuskim (o 0,7%), śląskim (o 6,6%) i zachodniopomorskim (o 8,9%).

Wykres 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie w 1 półroczu 2024 r.
Chart 10. Average monthly gross wages and salaries in construction in 1st half of 2024

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie – 123,5% średniej krajowej. W kolejnych województwach – dolnośląskie i podlaskie – płace były wyższe niż przeciętnie w kraju o 4,5% oraz o 1,7%. W pozostałych województwach wynagrodzenia były niższe od średniej krajowej, w tym najniższe w podkarpackim (o 17,2%) i lubuskim (o 16,6%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej poprawiła się w 9 województwach, w tym najbardziej w: świętokrzyskim (o 8,7 p. proc.), podkarpackim (o 5,7 p. proc.) i lubelskim (o 4,3 p. proc.). W pozostałych województwach relacja pogorszyła się; najbardziej – w lubuskim (o 11,5 p. proc.), śląskim (o 7,1 p. proc.) i zachodniopomorskim (o 4,6 p. proc.).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie wyniosła 40,7 p. proc. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku była mniejsza o 4,6 p. proc.

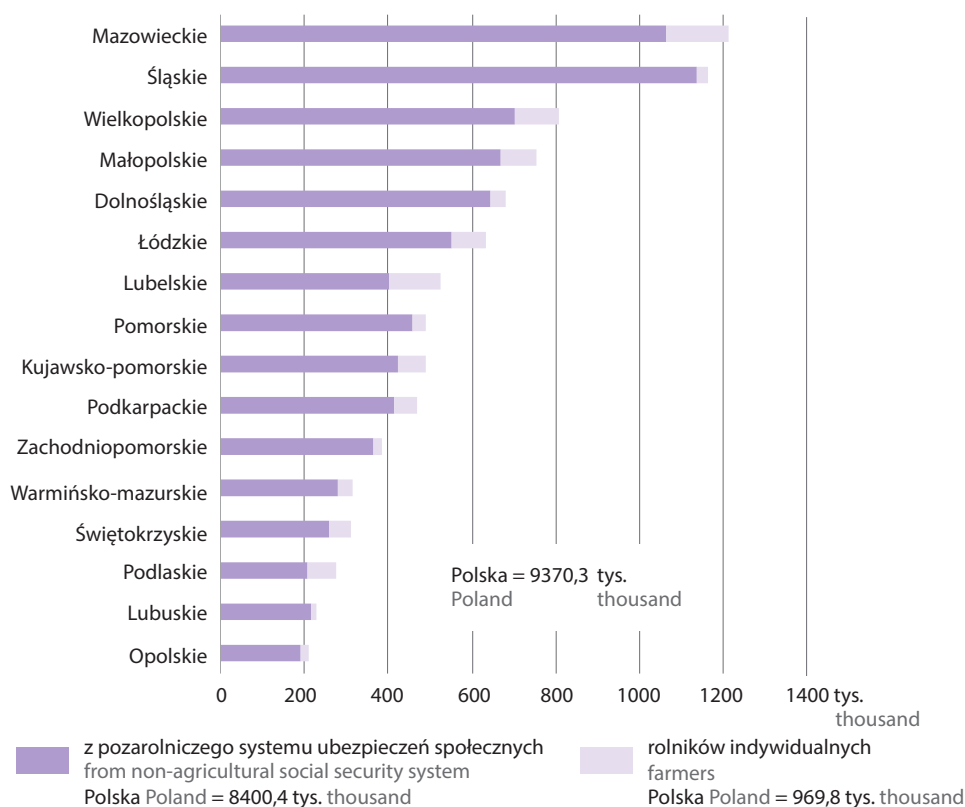
Emerytury i renty¹

Retirement and other pensions

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 1 półroczu 2024 r. była wyższa niż przed rokiem. Obserwano wzrost przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przy zmniejszeniu liczby osób pobierających świadczenia dla rolników indywidualnych. W skali roku zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych. Tempo wzrostu obu kategorii świadczeń było wolniejsze niż przed rokiem.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w 1 półroczu 2024 r. wynosiła 9 370,3 tys. osób i była o 0,7% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost liczby emerytów i rencistów obserwowano w 15 województwach – największy w podlaskim (o 1,4%), warmińsko-mazurskim (o 1,1%) i małopolskim (o 1,0%); najmniejszy – w dolnośląskim (o 0,3%). Nieznaczny ubytek (o 0,1%) odnotowano w śląskim.

Wykres 11. Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 1 półroczu 2024 r.
Chart 11. Average number of retirees and pensioners in the 1st half of 2024

¹ Informacje w podziale na województwa prezentowane są bez emerytur i rent wypłacanych przez: Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości oraz bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

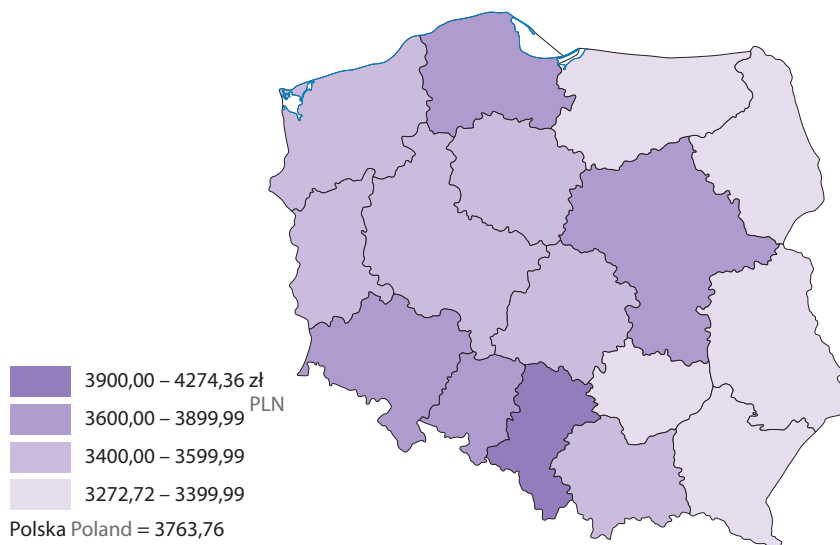
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 8 400,4 tys. osób (o 0,9% więcej niż w 1 półroczu 2023 r.). Wzrost liczby pobierających świadczenia w tym systemie odnotowano w 15 województwach – od 2,3% w podlaskim do 0,4% w dolnośląskim. Zmniejszenie o 0,1% liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych notowano w województwie śląskim.

W ujęciu rocznym liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się o 0,9% do poziomu 969,8 tys. osób. Ubytek obserwowano w 14 województwach – od 2,8% w lubuskim do 0,6% w kujawsko-pomorskim i pomorskim. Wzrost wystąpił w małopolskim (o 0,5%) i wielkopolskim (o 0,1%).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 1 półroczu 2024 r. ukształtowała się na poziomie 3 763,76 zł i była o 14,9% wyższa niż przed rokiem. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach – od 15,3% w lubuskim do 14,4% w śląskim. Emerytury i renty wyższe niż przeciętnie w kraju wypłacono w śląskim (o 13,6%) i mazowieckim (o 2,0%). Najniższe przeciętne emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wypłacono w podkarpackim (o 13,0% mniej niż średnio w kraju), a następnie – w: świętokrzyskim, lubelskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim (odpowiednio mniej o: 12,4%, 11,8%, 11,5% oraz 10,3%).

Mapa 5. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 1 półroczu 2024 r.

Map 5. Average monthly gross retirement and other pension from non-agricultural social security system in the 1st half of 2024

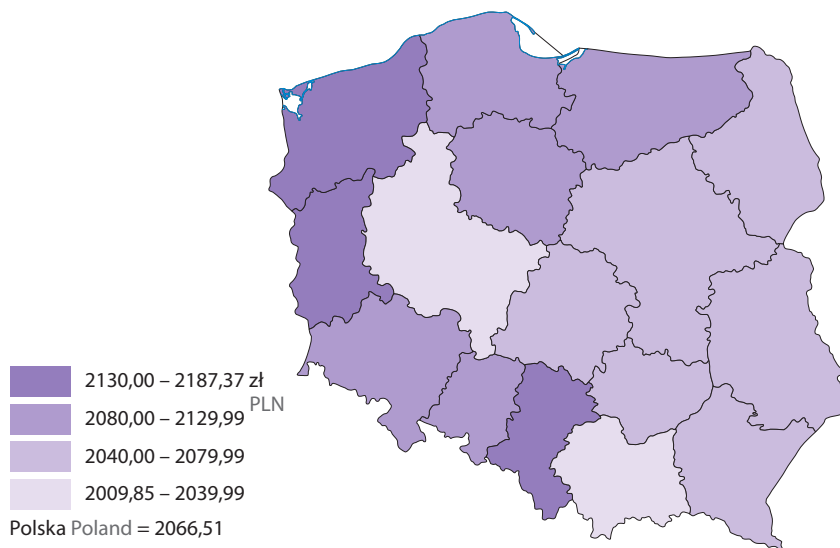

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zmniejszyła się i w 1 półroczu 2024 r. i wynosiła 26,6 p. proc. (wobec 27,4 p. proc. przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 1 półroczu 2024 r. wynosiła 2 066,51 zł i w skali roku zwiększyła się o 16,1%. Wzrost obserwowano we wszystkich województwach – od 16,6% w kujawsko-pomorskim do 14,2% w śląskim. W 10 województwach przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto rolników indywidualnych były wyższe niż średnia w kraju, w tym najwyższe – w lubuskim (o 5,8%), śląskim (o 5,3%) i zachodniopomorskim (o 3,6%). Najniższe emerytury i renty rolnicze wypłacono w małopolskim (o 2,7% mniej niż średnio w kraju) i wielkopolskim (o 2,0%).

Mapa 6.
Map 6.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 1 półroczu 2024 r.
Average monthly gross retirement and other pension for farmers in the 1st half of 2024

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się i w 1 półroczu 2024 r. i wynosiła 8,5 p. proc. (wobec 9,5 p. proc. przed rokiem).

Ceny Prices

W 1 półroczu 2024 r., w ujęciu rocznym, wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był znacznie słabszy niż 1 półroczu w 2023 r. Dynamika cen stopniowo rosła od kwietnia br., a w czerwcu ponownie przyspieszyła.

W okresie styczeń–czerwiec w tempie wolniejszym niż przeciętnie rosły ceny odzieży i obuwia, towarów i usług w zakresie mieszkania oraz ceny żywności i napojów bezalkoholowych. Powyżej średniego wzrostu zwiększyły się ceny związane z edukacją, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych, związane z rekreacją i kulturą oraz ze zdrowiem. Niższe niż przed rokiem były ceny związane z transportem.

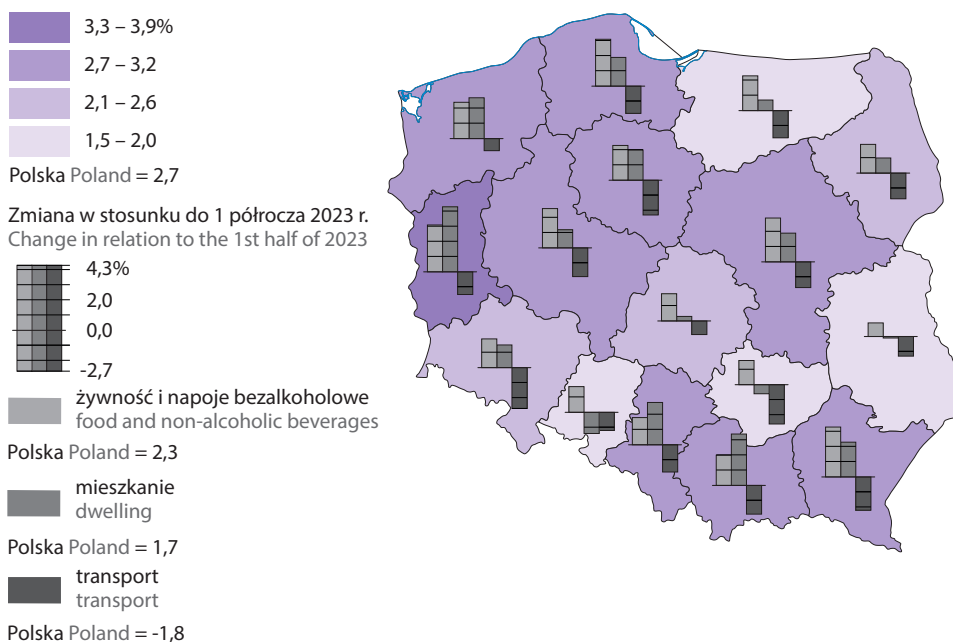
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 1 półroczu br. wzrosły o 2,7% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wobec 15,0% w 1 półroczu 2023 r.). Poniżej średniego wzrostu w kraju zwiększyły się ceny odzieży i obuwia (o 1,0%), towarów i usług w zakresie mieszkania (o 1,7%) oraz ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,3%). Więcej niż średnio wzrosły ceny związane z edukacją (o 9,1%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 5,5%), związane z rekreacją i kulturą (o 4,2%) oraz ze zdrowiem (o 3,7%). Zmniejszyły się ceny w zakresie transportu (o 1,8%).

Mapa 7.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 1 półroczu 2024 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 7.

Prices of consumer goods and services in 1st half of 2024 change to the same period of the previous year

Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych miały wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych (które podwyższyły go o 0,63 p. proc.), wzrost cen w zakresie restauracji i hoteli (o 0,46 p. proc.) oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 0,42 p. proc.), w tym z użytkowaniem mieszkania lub domu oraz nośników energii (o 0,29 p. proc.). Istotny wpływ miały również wzrosty

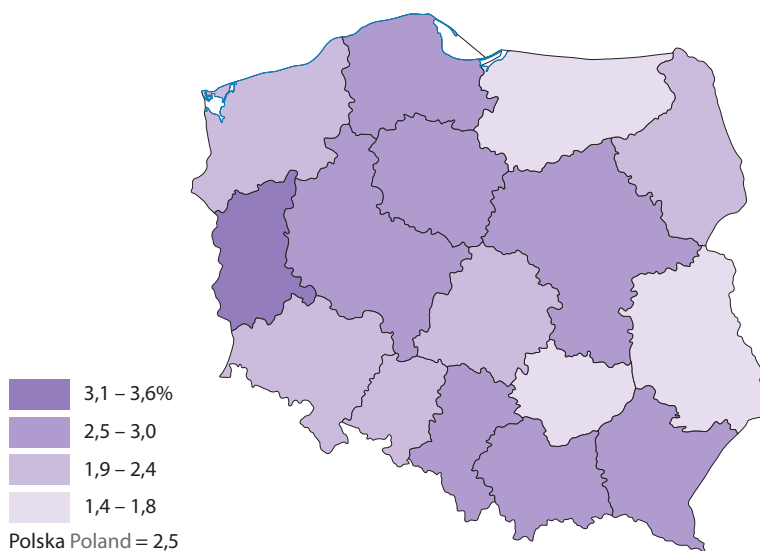
cen napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,31 p. proc.) oraz związane rekreacją i kulturą (o 0,27 p. proc.). Natomiast na zmniejszenie wskaźnika miał wpływ spadek cen w zakresie transportu (który obniżył go o 0,17 p. proc.).

W 2 kwartale 2024 r. w porównaniu z 2 kwartałem ub. roku we wszystkich województwach odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w granicach od 3,6% w lubuskim do 1,4% w świętokrzyskim, przy średnim w kraju 2,5%. Wzrost cen wyższy niż średnio w kraju, poza województwem lubuskim, obserwowano również w: małopolskim (3,0%), podkarpackim, pomorskim i wielkopolskim (po 2,9%) oraz mazowieckim (2,6%).

Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2 kwartale miały wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych (które podwyższyły go o 0,55 p. proc.) oraz związane z mieszkaniem (o 0,41 p. proc.), szczególnie użytkowaniem mieszkania lub domu oraz nośników energii (o 0,32 p. proc.). Natomiast wskaźnik cen ogółem nieznacznie obniżył spadek cen odzieży i obuwia (o 0,01 p. proc.).

Mapa 8. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2 kwartale 2024 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

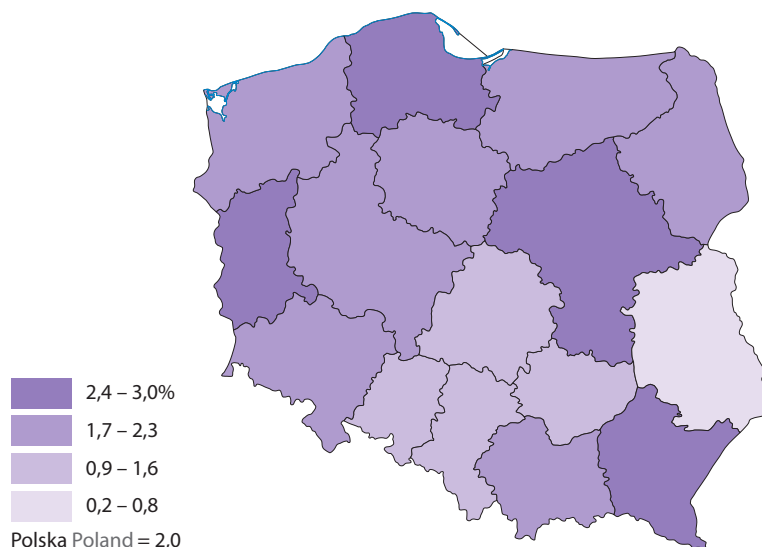
Map 8. Prices of consumer goods and services in 2nd quarter of 2024 change to the same period of the previous year

Ceny **żywności i napojów bezalkoholowych** w 2 kwartale br. zwiększyły się w skali roku 2,0%. Wzrost obserwowano we wszystkich województwach, w tym w stopniu wyższym niż średnio w kraju w: podkarpackim i pomorskim (po 3,0%), lubuskim (o 2,8%), mazowieckim (o 2,5%), małopolskim i wielkopolskim (po 2,2%) oraz kujawsko-pomorskim (o 2,1%). Najmniej wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych w lubelskim (o 0,2%).

Mapa 9. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w 2 kwartale 2024 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 9. Prices of food and non-alcoholic beverages in 2nd quarter of 2024 change to the same period of the previous year

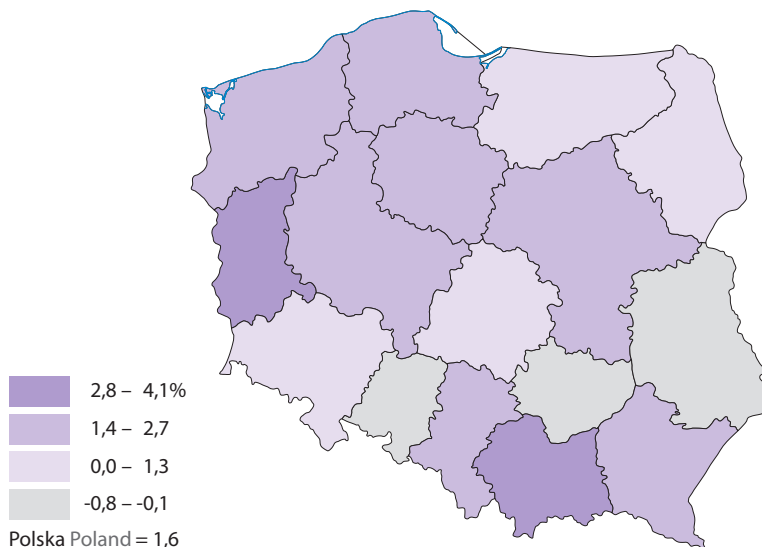
Ceny **odzieży oraz obuwia** były mniejsze niż przed rokiem średnio o 0,2%. Spadek cen obserwowano w 10 województwach, w tym w: świętokrzyskim, opolskim, warmińsko-mazurskim, dolnośląskim, lubelskim, podlaskim, zachodniopomorskim i mazowieckim był głębszy niż przeciętnie w kraju – w granicach od 2,0% do 0,4%. Wzrost wystąpił w lubuskim (1,6%), podkarpackim (1,0%), pomorskim (0,6%), śląskim (0,4%), wielkopolskim (0,2%) i łódzkim (0,1%).

W 2 kwartale br. **ceny w zakresie mieszkania¹** wzrosły w skali roku średnio o 1,6%; wzrost odnotowano w 13 województwach. Bardziej niż przeciętnie w kraju zwiększyły się ceny w województwach: lubuskim (4,1%), małopolskim (3,5%), śląskim (2,7%), podkarpackim i zachodniopomorskim (po 2,3%), kujawsko-pomorskim (2,0%) i pomorskim (1,9%). Spadek cen obserwowano w opolskim (o 0,8%), świętokrzyskim (o 0,7%) i lubelskim (o 0,1%).

¹ Opłaty obejmują wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Mapa 10. Ceny w zakresie mieszkania w 2 kwartale 2024 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

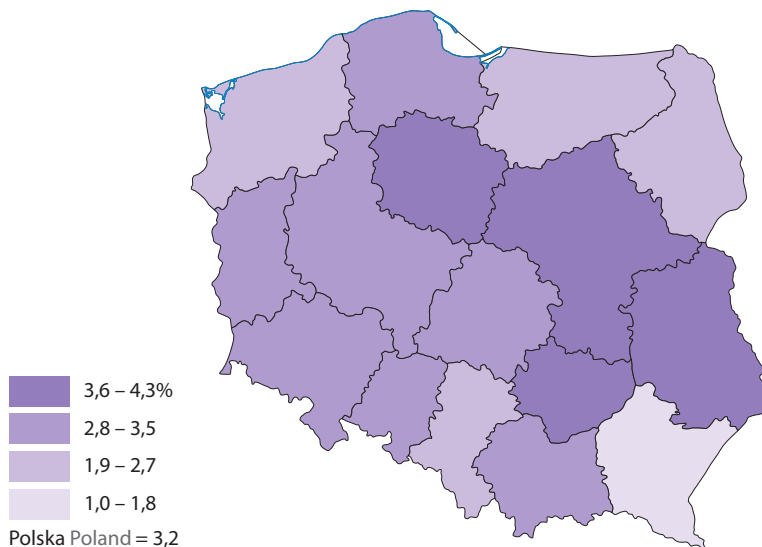
Map 10. Prices of dwelling in 2nd quarter of 2024 change to the same period of the previous year

Artykuły i usługi związane ze **zdrowiem** były o 3,2% droższe niż w 2 kwartale ub. roku. Ceny wzrosły we wszystkich województwach, w tym w 8 w stopniu wyższym niż średnio w kraju: mazowieckim (4,3%), kujawsko-pomorskim, lubelskim i świętokrzyskim (po 3,8%), dolnośląskim (3,4%) oraz lubuskim, łódzkim i pomorskim (po 3,3%). Najmniejsze podwyżki notowano w województwie podkarpackim (1,0%).

Mapa 11. Ceny w zakresie zdrowia w 2 kwartale 2024 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

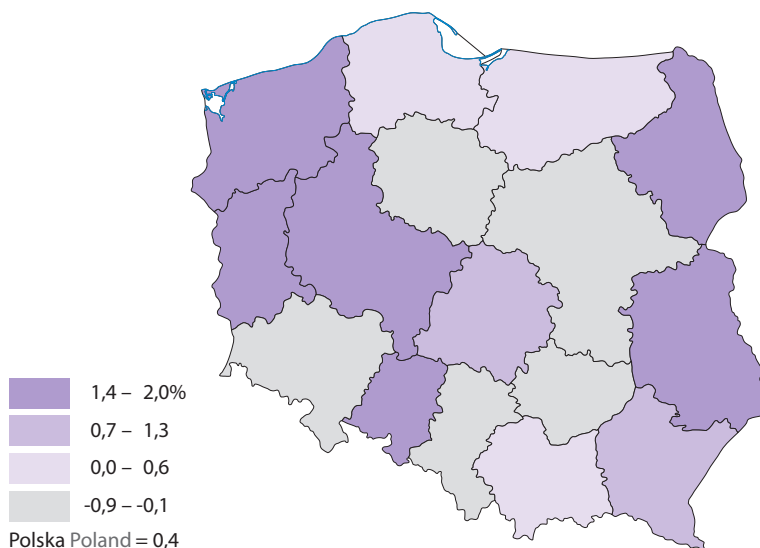
Map 11. Prices of health in 2nd quarter of 2024 change to the same period of the previous year

Ceny towarów i usług w zakresie **transportu** zwiększyły się w skali roku średnio o 0,4%. Wzrost cen notowano w 10 województwach, przy czym w 9 był większy niż średnio w kraju – od 2,0% w opolskim do 0,6% w pomorskim. W województwie małopolskim ceny w zakresie transportu pozostały na niezmiennym poziomie. Spadek obserwowano w województwach świętokrzyskim (0,9%), dolnośląskim (0,6%), mazowieckim i śląskim (po 0,2%) oraz kujawsko-pomorskim (0,1%).

Mapa 12. Ceny w zakresie transportu w 2 kwartale 2024 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 12. Prices of transport in 2nd quarter of 2024 change to the same period of the previous year

W 2 kwartale br. ceny związane z **rekreacją i kulturą** były wyższe niż przed rokiem średnio o 4,0%. Wzrost cen notowano we wszystkich województwach od 6,0% w małopolskim do 0,9% w warmińsko-mazurskim. Ceny związane z rekreacją i kulturą w większym stopniu niż średnio w kraju, poza województwem małopolskim, wzrosły w 3 województwach: mazowieckim (4,3%), dolnośląskim (4,2%) i lubuskim (4,1%).

Wzrost cen towarów i usług związanych z **edukacją** wyniósł w skali roku o 9,0%. Wzrost wystąpił we wszystkich województwach od 11,0% w zachodniopomorskim do 5,9% w podkarpackim.

W 2 kwartale 2024 r. w porównaniu z **1 kwartałem** wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł 1,4%. Zwiększenie cen obserwowano we wszystkich województwach w granicach od po 1,8% w małopolskim i podlaskim do 1,0 % w lubelskim. Powyżej średniej wzrosły ceny odzieży i obuwia (o 3,5%; szczególnie w kujawsko-pomorskim o 4,9% i warmińsko-mazurskim o 4,6%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,3%; szczególnie w podlaskim o 3,0% i kujawsko-pomorskim 2,8%) oraz związanych ze zdrowiem (o 1,6%, najbardziej w mazowieckim i świętokrzyskim po 2,0%). Wzrosły także ceny w zakresie transportu (o 1,4%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,2%), rekreacji i kultury (o 0,8%), edukacji (0,6%) oraz związane z mieszkaniem (o 0,3%).

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

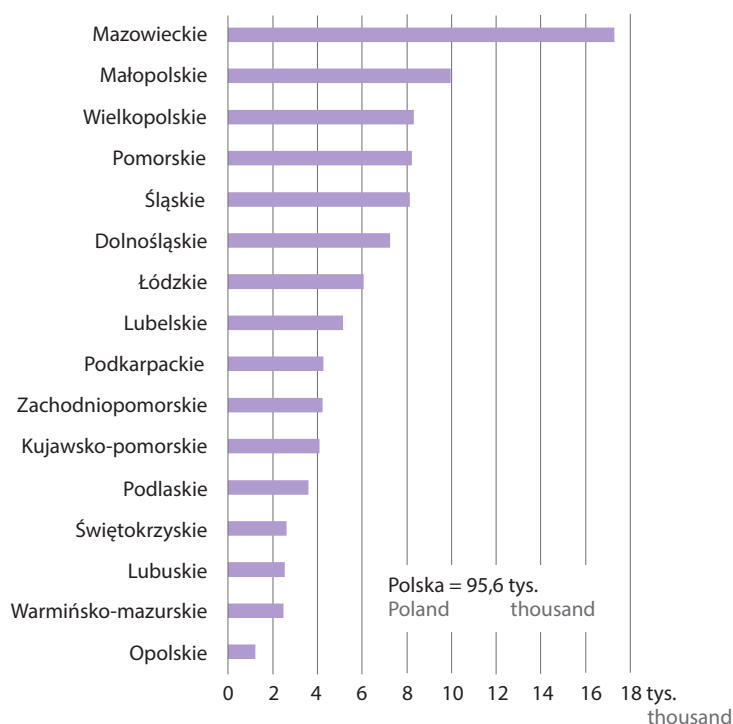
W 1 półroczu 2024 r. oddano do użytkowania mniej mieszkań niż w roku poprzednim. Spadek odnotowano zarówno w budownictwie indywidualnym, jak i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. Wzrosła liczba mieszkań spółdzielczych, komunalnych, społecznych czynszowych i zakładowych łącznie.

Więcej było mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

W 1 półroczu 2024 r. **oddano do użytkowania** 95,6 tys. mieszkań, tj. o 14,5% mniej niż w analogicznym okresie 2023 r. (przed rokiem wzrost o 2,4%). Spadek wystąpił w 14 województwach, najgłębszy w wielkopolskim (o 34,7%), a następnie w: kujawsko-pomorskim (o 24,0%), dolnośląskim (o 23,7%) i opolskim (o 23,6%). Najmniejszy spadek odnotowano w województwie lubelskim (o 1,4%), śląskim (o 1,7%), świętokrzyskim (o 2,9%) i małopolskim (o 4,4%). Wzrosła liczba mieszkań w województwach lubuskim i łódzkim (odpowiednio o 24,9% i 7,9%).

Najwięcej mieszkań do użytkowania oddano w województwach: mazowieckim, małopolskim, wielkopolskim i pomorskim, co stanowiło łącznie 45,9% ogółu oddanych mieszkań w kraju.

Wykres 12. Mieszkania oddane do użytkowania w 1 półroczu 2024 r.
Chart 12. Dwelling completed in 1st half of 2024

Na spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania wpłynął spadek liczby mieszkań oddanych w budownictwie indywidualnym (o 23,9% do 34,7 tys.); odnotowany we wszystkich województwach, najgłębszy w podkarpackim (o 35,0%), a następnie w świętokrzyskim i wielkopolskim (po 33,7%), opolskim (o 27,8%) i kujawsko-pomorskim (o 27,1%). Mniej mieszkań niż przed rokiem oddano również w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 9,0% do 58,7 tys.), odnotowany w 8 województwach. Najgłębszy spadek obserwowano w wielkopolskim (o 35,9%), a następnie w kujawsko-pomorskim (o 26,0%), dolnośląskim (o 25,7%) i zachodniopomorskim (o 20,7%). W województwie małopolskim liczba mieszkań pozostała na poziomie sprzed roku, a w pozostałych województwach wystąpił wzrost od 1,9% w podlaskim do 88,8% w lubuskim.

W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano do użytkowania 2 293 mieszkania; o 26,4% więcej niż przed rokiem; najwięcej w mazowieckim (348).

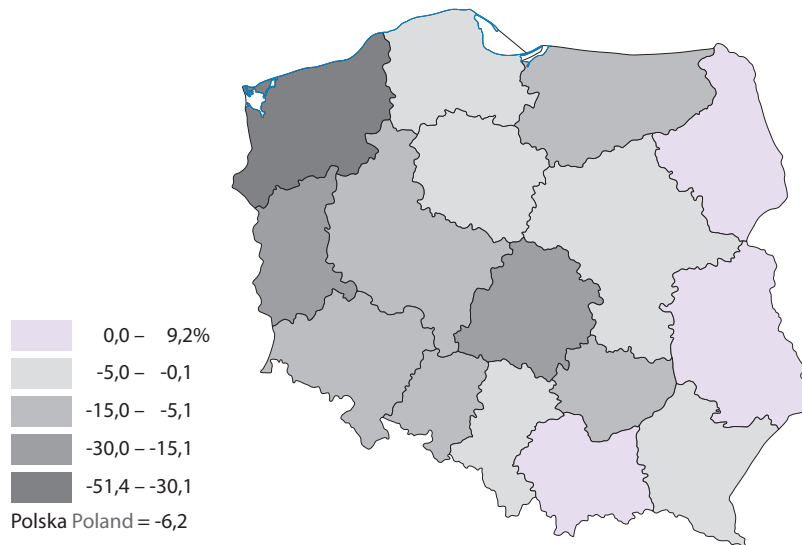
W ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zwiększył się udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (z 57,7% do 61,4%). Zmniejszył się natomiast udział budownictwa indywidualnego (z 40,7% do 36,2%). Oddane do użytkowania mieszkania spółdzielcze, komunalne, społeczne czynszowe oraz zakładowe stanowiły 2,4% ogólnej liczby mieszkań.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 90,2 m² (przed rokiem 93,9 m²). Największe mieszkania budowano w województwach: opolskim (107,8 m²), podkarpackim (101,8 m²) i małopolskim (98,2 m²), a najmniejsze w: zachodniopomorskim (79,3 m²), podlaskim (79,6 m²) i pomorskim (82,0 m²). W budownictwie indywidualnym średnia powierzchnia mieszkania wyniosła 142,2 m², a w spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym i zakładowym łącznie – 49,2 m².

W 1 półroczu 2024 r. **wydano pozwolenia na budowę** 144,2 tys. mieszkań, tj. o 28,7% więcej niż w analogicznym okresie 2023 r. Wzrost odnotowano w 14 województwach, od 77,2% w opolskim do 8,1% w zachodniopomorskim. Spadek wystąpił w województwach podkarpackim i śląskim (po 3,7%). W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych w 1 półroczu 2024 r. wydano pozwolenia na budowę 38,9 tys. mieszkań; najwięcej w mazowieckim (5 928 mieszkań, o 14,9% więcej niż przed rokiem), a najmniej w opolskim (668 mieszkań, o 7,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku).

Mapa 14. Produkcja sprzedana budownictwa w 1 półroczu 2024 r. (ceny bieżące; 1 kwartał 2023=100)

Map 14. Sold production of construction in 1st half of 2024 (constant prices; 1 quarter 2023=100)

Spadkowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (średnio w kraju o 1,2%), notowane w 12 województwach. Najgłębszy spadek wystąpił w województwie zachodniopomorskim (o 7,6%), w którym produkcja sprzedana budownictwa spadła najbardziej. W pozostałych województwach notowano zwiększenie zatrudnienia w budownictwie, największe w małopolskim (o 1,5%), w którym notowano także wzrost produkcji sprzedanej budownictwa.

Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (48,6%) oraz nieco ponad połowę budownictwa (51,8%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw¹

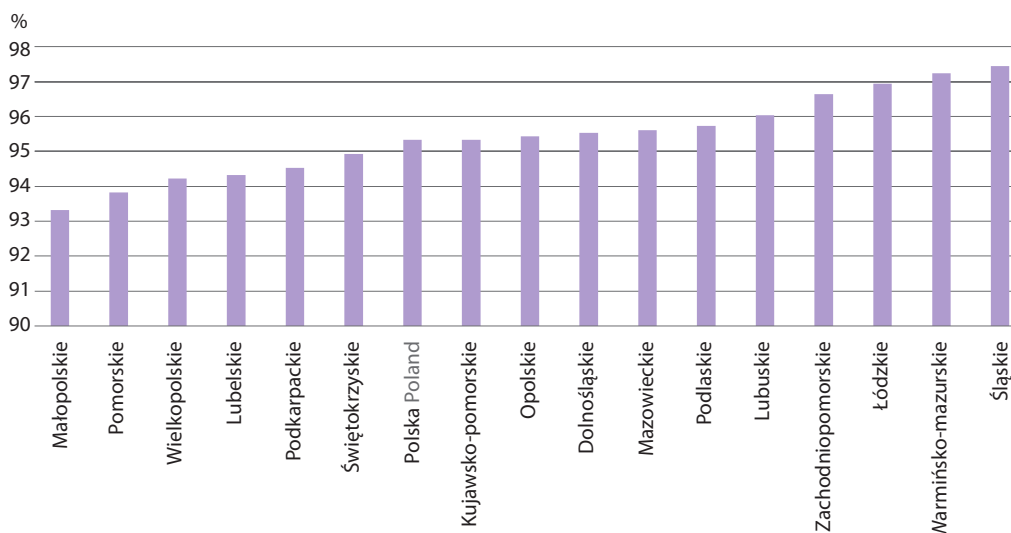
Financial results of enterprises

W 1 półroczu 2024 r. **wyniki finansowe** badanych przedsiębiorstw niefinansowych były znacznie gorsze od uzyskanych w analogicznym okresie poprzedniego roku. Pogorszeniu uległy podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

Tempo spadku przychodów ogółem (5,4%) było głębsze od tempa spadku kosztów ogółem (3,9%), co wpłynęło na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów – z 93,9% przed rokiem do 95,3%. Wynik finansowy netto był niższy o 28,4% (spadek zysku netto o 20,1%, wzrost straty netto o 17,7%), przy spadku o 26,6% kwoty obciążeń wyniku finansowego brutto. Zmniejszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 6,1% do 4,7%) i netto (z 5,1% do 3,8%). Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto pogorszył się w skali roku z 5,7% do 4,3%. Zmniejszył się zarówno udział jednostek rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (o 4,7 p. proc. do 71,1%), jak i ich udział w przychodach ogółem (o 1,4 p. proc. do 79,9%).

Zmniejszenie **przychodów ogółem** i **kosztów ogółem** odnotowane zostało we wszystkich województwach. W 14 tempo spadku przychodów było wolniejsze niż tempo spadku kosztów, co wpłynęło na pogorszenie **wskaźnika poziomu kosztów**, głównie w: warmińsko-mazurskim (z 93,8% do 97,2%), śląskim (z 94,2% do 97,4%), zachodniopomorskim (z 94,1 % do 96,6%) oraz dolnośląskim (z 93,2% do 95,5%) i łódzkim (z 94,6% do 96,9%). Poprawę wskaźnika odnotowano w pomorskim z 94,2% do 93,8% i podkarpackim z 95,1% do 94,5%.

Wykres 13. Wskaźnik poziomu kosztów w 1 półroczu 2024 r.
Chart 13. Cost level indicator in 1st half of 2024

¹ Dane prezentowane w niniejszym opracowaniu dotyczą 17 251 przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

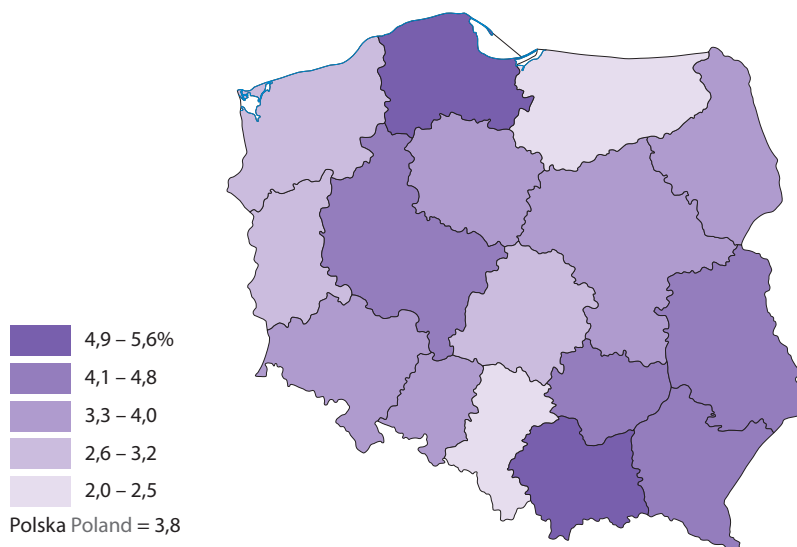
Wynik finansowy brutto zmniejszył się w skali roku z 162 620,6 mln zł do 116 890,5 mln zł – o 28,1% (zysk brutto 152 267,9 mln zł, strata brutto 35 377,4 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** w wysokości 20 938,0 mln zł spadło w skali roku o 26,6%.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 95 952,4 mln zł (134 080,8 mln zł przed rokiem), zysk netto 130 693,9 mln zł, strata netto 34 741,4 mln zł.

W 14 województwach odnotowano spadek zarówno wartości wyniku finansowego brutto, jak i netto, przy czym w 11 tempo spadku wyniku finansowego netto było większe niż brutto (szczególnie w zachodniopomorskim, lubuskim i śląskim). W województwach pomorskim i podkarpackim wystąpił wzrost wyniku finansowego brutto i netto (w obu województwach wystąpiło szybsze tempo wzrostu wyniku finansowego netto niż brutto).

W badanych podmiotach zarówno **wskaźnik rentowności obrotu brutto**, jak i **netto** zmniejszyły się w skali roku i wyniosły odpowiednio 4,7% (spadek o 1,4 p. proc.) i 3,8% (spadek o 1,3 p. proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 4,1 p. proc. (od 6,7% w małopolskim do 2,6% w śląskim). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 3,6 p. proc. (od 5,6% w małopolskim do 2,0% w śląskim).

Mapa 15. Wskaźnik rentowności obrotu netto w 1 półroczu 2024 r.
Map 15. Net turnover profitability rate in 1st half of 2024

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto zmniejszył się w skali roku o 1,4 p. proc. i wyniósł 4,3%. Pogorszenie wskaźnika odnotowano w 13 województwach, najgłębsze w śląskim (z 5,2% do 1,3%), następnie w łódzkim (z 5,9% do 3,1%) oraz warmińsko-mazurskim (z 5,7% do 3,4%). Polepszenie wskaźnika odnotowano w: podkarpackim (z 4,3% do 4,7%), lubelskim (z 6,3% do 6,5%) oraz małopolskim (z 5,9% do 6,0%).

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach ogółem w 1 półroczu 2024 r. kształtował się następująco:

Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %		Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %	
	w liczbie jednostek ogółem in the total number of units	w przychodach z całokształtu działalności in revenues from total activity		w liczbie jednostek ogółem in the total number of units	w przychodach z całokształtu działalności in revenues from total activity
POLSKA	71,1	79,9			
Wielkopolskie	72,6	88,7	Lubuskie	66,7	77,1
Podkarpackie	71,9	88,1	Zachodniopomorskie	67,2	75,7
Podlaskie	70,3	84,2	Dolnośląskie	69,2	73,0
Mazowieckie	72,1	82,6	Świętokrzyskie	71,4	72,6
Pomorskie	69,5	82,5	Łódzkie	72,4	70,4
Lubelskie	68,5	81,7	Opolskie	68,0	68,3
Małopolskie	72,3	81,1	Warmińsko-mazurskie	65,7	67,9
Kujawsko-pomorskie	70,5	79,7	Śląskie	72,8	67,9

Udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych zmniejszył się w skali roku z 75,7% do 71,1%; spadek wystąpił we wszystkich województwach, najgłębszy w lubuskim, a następnie w: podkarpackim, opolskim oraz podlaskim. Zmniejszył się również udział jednostek rentownych w przychodach z całokształtu działalności z 81,3% do 79,9%. Spadek odnotowano w 9 województwach – najgłębszy w opolskim, a następnie w świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i śląskim. W województwie mazowieckim udział pozostał na poziomie sprzed roku. Wzrost udziału wystąpił w: podkarpackim, pomorskim, łódzkim, wielkopolskim, małopolskim oraz lubuskim.

Według danych nieostatecznych w 1 półroczu 2024 r. większy od notowanego przed rokiem był skup ziemniaków, mleka krowiego oraz żywca rzeźnego, natomiast mniej skupiono zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego).

Na rynku rolnym w czerwcu 2024 r. zarówno w obrocie targowiskowym jak i w skupie, średnie ceny zbóż były niższe niż w analogicznym okresie ub. roku (wyjątek stanowiły ceny skupu żyta). Również niższe były ceny skupu żywca wieprzowego i drobiowego. Wyższe były ceny skupu żywca wołowego oraz mleka. Wzrosły ceny ziemniaków na targowiskach.

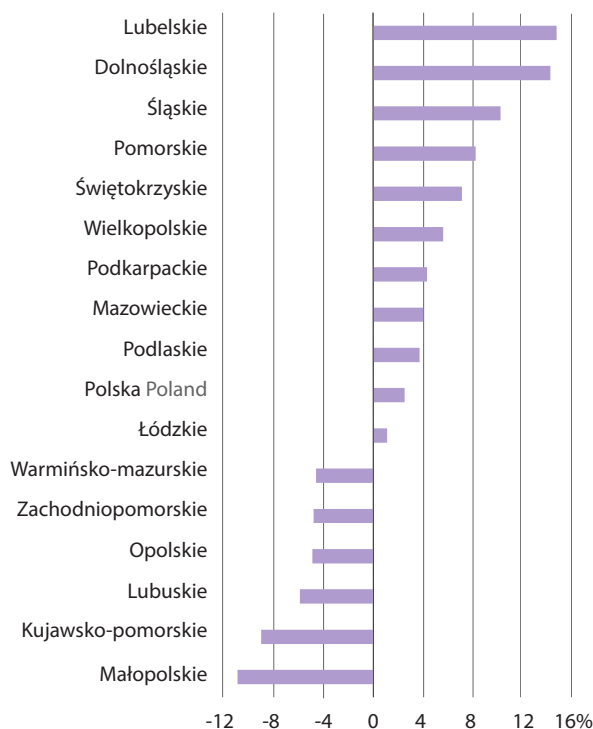
Według wstępnych danych w 1 półroczu 2024 r. skupiono 4 311,6 tys. ton **zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych** (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o 8,8% mniej niż w analogicznym okresie 2022 r. (wobec 35,7% wzrostu przed rokiem). W skali roku spadek skupu obserwowano w 14 województwach, w granicach od 33,1% w małopolskim do 2,8% w wielkopolskim. Wzrost notowano w opolskim (o 7,2%) i zachodniopomorskim (o 3,0%). Najwięcej ziarna zbóż podstawowych do skupu dostarczyli producenci z województwa: wielkopolskiego (14,5% krajowego skupu), kujawsko-pomorskiego (11,2%) i dolnośląskiego (10,5%). W pozostałych województwach udział w krajowym skupie zbóż podstawowych kształtował się od 9,5% w opolskim do 0,7% w małopolskim.

W 1 półroczu 2024 r. skupiono 537,2 tys. ton **ziemniaków** (dane nieostateczne), tj. o 8,4% więcej niż w tym samym okresie ub. roku. W ujęciu rocznym wzrost skupu obserwowano w 11 województwach, w granicach od 57,2% w śląskim do 1,5% w wielkopolskim. Pozostałe województwa odnotowały spadek, w tym najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 61,7%) i lubelskim (o 46,0%). Najwięcej ziemniaków do skupu dostarczyli producenci z województw pomorskiego (36,4% krajowego skupu) i wielkopolskiego (19,8%). W pozostałych województwach udział w krajowym skupie ziemniaków kształtował się od 8,2% w kujawsko-pomorskim do 0,3% w podlaskim.

Według wstępnych danych skup **żywca rzeźnego** ogółem w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami; w wadze poubojowej ciepłej) w 1 półroczu 2024 r. wynosił 2 439,6 tys. ton i był o 2,5% większy niż w analogicznym okresie 2023 r. W skali roku skupiono więcej żywca drobiowego i wołowego, mniej – wieprzowego. Wzrost skupu żywca rzeźnego obserwowano w 10 województwach, w granicach od 14,2% w dolnośląskim do 1,1% w łódzkim. W pozostałych województwach notowano spadek skupu żywca rzeźnego, najgłębszy w małopolskim (o 10,9%). Najwięcej żywca rzeźnego ogółem do skupu dostarczyli producenci z województw: mazowieckiego (27,4% krajowego skupu), wielkopolskiego (17,8%) i łódzkiego (10,8%). W pozostałych województwach udział w krajowym skupie tego surowca kształtował się od 6,8% w pomorskim do 0,7% w podkarpackim.

Wykres 14. Skup żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso w 1 półroczu 2024 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Chart 14. Procurement of animals for slaughter in terms of meat in the 1st half of 2024 change to the same period of the previous year

W porównaniu z 1 półroczem ub. roku, skup **żywca wołowego** był o 1,9% większy i wyniósł 193,3 tys. ton. Wzrost skupu obserwowano w 6 województwach, w granicach od 80,7% w lubelskim do 5,7% w podkarpackim. W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w małopolskim (o 45,5%). Najwięcej żywca wołowego do skupu dostarczyli producenci z województw wielkopolskiego i mazowieckiego.

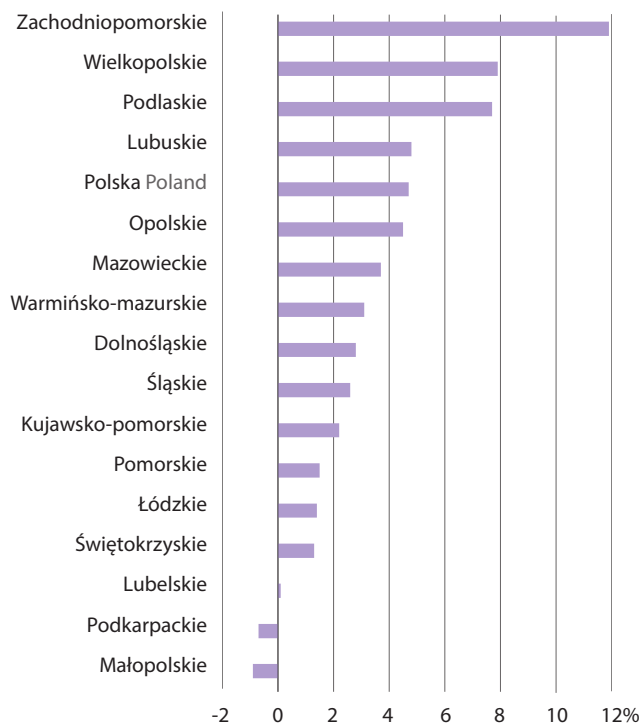
Skup **żywca wieprzowego** w 1 półroczu 2024 r. był o 6,3% mniejszy w skali roku i wynosił 844,2 tys. ton. Spadek wystąpił w 10 województwach, w granicach od 47,7 % w lubuskim do 2,5% w świętokrzyskim. W pozostałych województwach notowano wzrost, największy w dolnośląskim (o 51,7%) i śląskim (o 20,3%). Najwięcej żywca wieprzowego do skupu dostarczyli producenci z województw: wielkopolskiego, mazowieckiego, pomorskiego i łódzkiego.

W 1 półroczu 2024 r. skup **żywca drobiowego** wyniósł 1 399,4 tys. ton i był o 8,7% większy niż w analogicznym okresie 2023 r. Wzrost skupu obserwowano w 12 województwach, w granicach od 25,5% w wielkopolskim do 1,4% w podkarpackim. Spadek wystąpił w opolskim (o 8,0%), małopolskim (o 6,7%), zachodniopomorskim (o 1,1%) i lubuskim (o 0,4%). Najwięcej żywca drobiowego do skupu dostarczyli producenci z województw: mazowieckiego, wielkopolskiego i łódzkiego.

Według wstępnych danych w 1 półroczu br. skupiono 6 744,5 mln l **mleka krowiego**, tj. o 4,7% więcej niż w analogicznym okresie ub. Wzrost skupu mleka obserwowano w 14 województwach, w granicach od 11,9% w zachodniopomorskim do 0,1% w lubelskim. Spadek skupu mleka odnotowano w małopolskim o 0,9% i podkarpackim o 0,7%. Najwięcej mleka krowiego do skupu dostarczyli producenci z województw: podlaskiego (22,1% krajowego skupu), mazowieckiego (21,0%) i wielkopolskiego (18,5%). W pozostałych województwach udział w krajowym skupie tego surowca kształtował się od 6,9% w warmińsko-mazurskim do 0,7% w podkarpackim.

Wykres 15. Skup mleka krowiego w 1 półroczu 2024 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Chart 15. Procurement of cows' milk in the 1st half of 2024 change to the same period of the previous year

W czerwcu 2024 r. w skupie za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 90,32 zł (tj. o 1,6% mniej niż w czerwcu ub. roku). Średnie ceny skupu pszenicy w 6 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju; najczęściej za 1 dt pszenicy płacono w mazowieckim (98,23 zł), a następnie dolnośląskim (93,73 zł), pomorskim (93,30 zł), podlaskim (92,29 zł), zachodniopomorskim (91,48 zł) i kujawsko-pomorskim (91,22 zł). Najniższe ceny skupu odnotowano w małopolskim (77,49 zł za 1 dt). W skali roku spadek cen obserwowano w 9 województwach, w granicach od 11,8% w lubuskim do 0,4% w warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w podlaskim (o 9,3%).

W czerwcu br. na **targowiskach** za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 109,49 zł, tj. o 18,3% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek odnotowano we wszystkich 15 badanych województwach w granicach od 33,0% w lubuskim do 9,3% w pomorskim. W 8 województwach (z 15) ceny pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju, a najwyższe notowano w pomorskim (143,33 zł za 1 dt), opolskim (130,00 zł) i dolnośląskim (120,00 zł). Najmniej za 1 dt pszenicy płacono w świętokrzyskim (93,33 zł).

W czerwcu br. za 1 dt **żyta** w skupie płacono średnio 71,12 zł, tj. o 1,5% więcej w ujęciu rocznym. Ceny wyższe od średniej krajowej notowano w 4 województwach: dolnośląskim (92,83 zł za 1 dt), śląskim (83,86 zł), zachodniopomorskim (79,74 zł za 1 dt) i lubelskim (79,51 zł). Najmniej za żyto w skupie płacono w podkarpackim (53,20 zł za 1 dt). W porównaniu z czerwcem 2023 r. ceny żyta w skupie wzrosły w 5 województwach, w granicach od 32,5% w lubelskim do 7,3% w wielkopolskim. Spadek wystąpił w 10 województwach od 24,4% w lubuskim do 3,2% w mazowieckim. Dynamika dla województwa małopolskiego nie została obliczona ze względu na brak badania w ub. roku.

W czerwcu br. na **targowiskach** za 1 dt **żyta** płacono średnio 81,45 zł, tj. o 22,0% mniej niż przed rokiem. W 6 (z 12) województwach średnie ceny żyta za 1 dt były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwyższe notowano w śląskim (114,00 zł). Najmniej za 1 dt żyta płacono w kujawsko-pomorskim (63,33 zł). Spa-

dek cen wystąpił we wszystkich 11¹ badanych województwach w granicach od 48,7% lubuskim do 6,8% w wielkopolskim.

W czerwcu 2024 r. w skupie za 1 dt **jęczmienia** płacono średnio 68,05 zł (tj. o 15,3% mniej niż w czerwcu ub. roku). Średnie ceny skupu jęczmienia w 8 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju, najwyższe w warmińsko-mazurskim (79,64 zł) i podlaskim (75,00 zł). Najmniej za 1 dt jęczmienia płacono w podkarpackim (58,45 zł) i lubuskim (60,94 zł). W skali roku spadek cen obserwowano w 15 województwach, w granicach od 29,9% w podkarpackim do 2,7% w świętokrzyskim. Wzrost o 0,6% wystąpił w podlaskim.

W czerwcu br. na **targowiskach** za 1 dt **jęczmienia** płacono średnio 105,15 zł, o 16,0% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W 6 województwach (z 12 badanych) ceny jęczmienia były wyższe od przeciętnej w kraju, a najwyższe notowano w warmińsko-mazurskim (125,00 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt pszenicy płacono w świętokrzyskim (86,32 zł). Spadek notowano we wszystkich województwach od 28,3% w lubuskim do 6,7% w warmińsko-mazurskim.

Na **targowiskach** w czerwcu 2024 r. przeciętna cena **ziemniaków jadalnych** wynosiła 247,16 zł za 1 dt i w skali roku zwiększyła się o 32,4%. W skali roku ceny ziemniaków wzrosły w 15 województwach, najbardziej na targowiskach w lubelskim (o 65,8%). Spadek cen obserwowano w województwie lubuskim (o 2,1%). W 10 województwach średnie ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwyższe notowano na targowiskach w dolnośląskim (336,92 zł za 1 dt) i opolskim (273,75 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt ziemniaków płacono w podkarpackim (252,59 zł). W pozostałych województwach ceny ziemniaków za 1 dt kształtowały się od 242,19 zł w lubelskim do 212,62 zł w małopolskim.

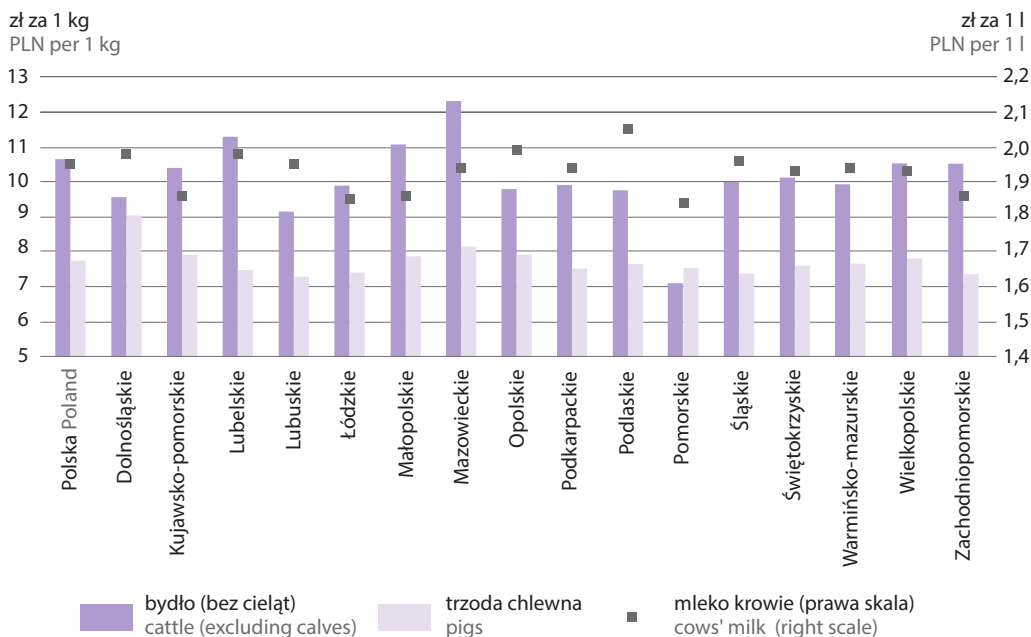
W czerwcu 2024 r. za 1 kg **żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) w skupie płacono przeciętnie 10,64 zł, tj. o 6,7% więcej niż przed rokiem. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca wołowego wynosiła od 12,30 zł w mazowieckim do 7,09 zł w pomorskim. Ceny skupu wyższe od przeciętnej w kraju, poza mazowieckim, odnotowano w lubelskim (11,28 zł) i małopolskim (11,06 zł). Wzrost cen wystąpił w 9 województwach, w granicach od 37,3% w mazowieckim do 0,7% w warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach notowano spadek cen, najgłębszy w pomorskim (o 24,8%).

Przeciętna cena skupu **żywca rzeźnego wieprzowego** w czerwcu 2024 r. wynosiła 7,74 zł za 1 kg i w skali roku była niższa o 18,0%. W skali roku spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 21,6% w dolnośląskim do 15,8% w kujawsko-pomorskim. W 6 województwach średnie ceny skupu żywca wieprzowego były wyższe od przeciętnej krajowej, a najwyższe zanotowano w dolnośląskim (9,03 zł za 1 kg). Najmniej za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono w lubuskim (7,28 zł).

W czerwcu 2024 r. za 1 kg **żywca drobiowego** w skupie płacono przeciętnie 5,26 zł za 1 kg, tj. o 13,2% mniej niż przed rokiem. W 7 województwach średnie ceny skupu były wyższe od przeciętnej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca drobiowego kształtował się od 6,24 zł w warmińsko-mazurskim do 4,48 zł w kujawsko-pomorskim. Spadek cen obserwowano w 15 województwach, w granicach od 25,0% w kujawsko-pomorskim do 3,4% w śląskim. W województwie podkarpackim odnotowano wzrost o 2,3%.

¹ W 2023 r. – brak danych dla województwa Opolskiego.

Wykres 16. Przeciętne ceny skupu żywca rzeźnego i mleka w czerwcu 2024 r.
 Chart 16. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk in June of 2024

Przeciętna cena skupu **mleka krowiego** w czerwcu 2024 r. za 1 l wynosiła 1,95 zł, tj. o 0,8% więcej niż w czerwcu ub. roku. Wzrost cen skupu mleka odnotowano w 8 województwach, w granicach od 5,4% w lubelskim do 0,3% w podlaskim. W województwach świętokrzyskim i wielkopolskim cena skupu mleka utrzymała się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych notowano spadek od 2,6% w zachodniopomorskim do 0,1% w dolnośląskim. Rozpiętość cen skupu mleka wynosiła od 2,05 zł w podlaskim do 1,84 zł w pomorskim; w 5 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

W 1 półroczu br. nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw niefinansowych¹ były niższe niż przed rokiem. Zmniejszyły się zarówno nakłady na budynki i budowle, jak i na zakupy². Wzrosła liczba nowo rozpoczętych inwestycji, natomiast ich wartość kosztorysowa była niższa niż rok wcześniej. Zmniejszyły się nakłady podmiotów z kapitałem zagranicznym.

Nakłady ogółem badanych przedsiębiorstw¹ w 1 półroczu br. wyniosły 87,6 mld zł i były (w cenach stałych) o 5,5% niższe niż przed rokiem (w 1 półroczu ub. roku odnotowano wzrost o 10,4%). Nakłady na budynki i budowle zmniejszyły się o 12,6% (wobec wzrostu przed rokiem o 2,0%). Nakłady na zakupy² obniżyły się o 1,3%, w tym na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – o 2,2% (wobec wzrostu przed rokiem o 14,1%), natomiast na środki transportu – wzrosły o 0,9% (wobec wzrostu przed rokiem o 19,7%). Udział zakupów w nakładach ogółem zwiększył się do 62,8% z 62,7% przed rokiem. Nakłady realizowało 76,7% badanych podmiotów (wobec 77,2% w analogicznym okresie ub. roku).

W 12 województwach odnotowano wyższy niż średnio w kraju udział zakupów w nakładach ogółem. Natomiast niższy udział zakupów w nakładach ogółem wykazały jednostki w województwach: lubelskim, małopolskim, mazowieckim, pomorskim.

Uszeregowanie województw pod względem dynamiki zrealizowanych nakładów inwestycyjnych w okresie styczeń–czerwiec 2024 r. i 2023 r. przedstawiało się następująco:

2023		2024	
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 (ceny bieżące)			
corresponding period of the previous year = 100 (current prices)			
POLSKA	118,4	POLSKA	95,1
Lubelskie	170,4	Podkarpackie	162,9
Opolskie	143,5	Świętokrzyskie	109,5
Świętokrzyskie	139,4	Lubelskie	105,2
Śląskie	136,5	Małopolskie	102,8
Pomorskie	135,5	Dolnośląskie	100,6
Warmińsko-mazurskie	118,3	Lubuskie	97,7
Mazowieckie	118,0	Mazowieckie	95,7
Kujawsko-pomorskie	117,8	Wielkopolskie	93,8
Łódzkie	113,1	Śląskie	91,4
Podlaskie	111,5	Podlaskie	91,1
Małopolskie	109,5	Kujawsko-pomorskie	89,5
Podkarpackie	108,2	Łódzkie	89,5
Zachodniopomorskie	106,9	Pomorskie	89,1
Dolnośląskie	106,6	Warmińsko-mazurskie	84,4
Lubuskie	106,5	Opolskie	67,9
Wielkopolskie	105,8	Zachodniopomorskie	53,5

1 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

2 Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

Największy udział w zrealizowanych nakładach w 1 półroczu 2024 r. miały jednostki z województw: mazowieckiego, śląskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego – łącznie 68,5% (przed rokiem 68,2%). W kolejnych województwach: małopolskim, pomorskim, lubelskim, podkarpackim, łódzkim, kujawsko-pomorskim, zachodniopomorskim zrealizowano 26,1% nakładów (przed rokiem 26,0%). Na pozostałe województwa przypadało 5,4% (przed rokiem 5,8%).

W strukturze nakładów inwestycyjnych największy udział miały nakłady jednostek przetwórstwa przemysłowego – 36,6% (w analogicznym okresie 2023 r. – 37,2%).

Jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego, śląskiego, wielkopolskiego, dolnośląskiego, małopolskiego, kujawsko-pomorskiego i podkarpackiego zrealizowały 78,3% nakładów związanych z przetwórstwem przemysłowym.

W okresie sześciu miesięcy br. **rozpoczęto** 110,7 tys. **inwestycji**, tj. o 1,4% więcej niż przed rokiem (wobec spadku o 4,2% w analogicznym okresie ub. roku). Około 68% z nich stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej (przed rokiem ok. 64%). Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 32,9 mld zł i była o 4,7% niższa niż w 1 półroczu ub. roku (kiedy notowano wzrost o 11,8%). Największy udział w liczbie rozpoczętych inwestycji miały jednostki z województw: małopolskiego, mazowieckiego, pomorskiego i wielkopolskiego (łącznie 90,5%). Największy udział wartości kosztorysowej rozpoczętych inwestycji przypadła na jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego (45,8%), wielkopolskiego (9,6%), małopolskiego (8,3%), dolnośląskiego (8,0%) i śląskiego (5,9%).

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2023 r.

Revenue and expenditure of budgets of local government units in 2023

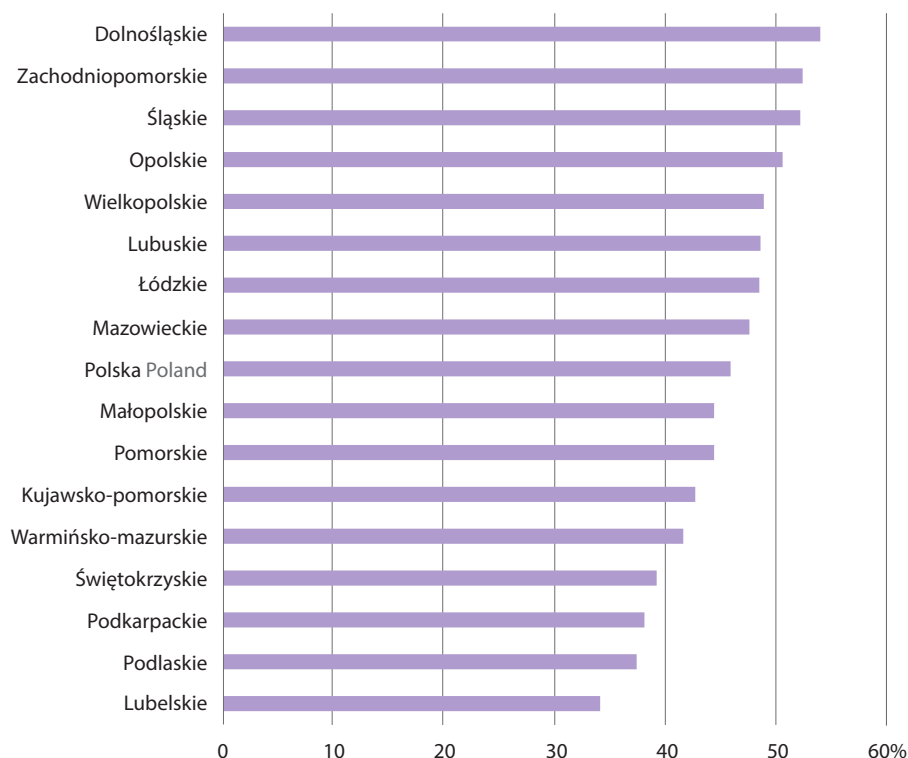
W 2023 r. dochody ogółem budżetów jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 362 015,3 mln zł, a wydatki 384 955,2 mln zł. Wysokość łącznego deficytu wszystkich jednostek samorządu terytorialnego stanowiła 6,3% w relacji do uzyskanych dochodów i wyniosła minus 22 939,9 mln zł.

Dochody budżetów **gmin** osiągnęły poziom 170 256,7 mln zł (96,0% planu przyjętego w uchwałach rad gmin), natomiast wydatki wyniosły 180 989,0 mln zł (90,9% planowanej kwoty wydatków). Wynik budżetów osiągnięty przez gminy był ujemny i wyniósł minus 10 732,3 mln zł. Niższe dochody niż wydatki odnotowano we wszystkich województwach – od minus 225,5 mln zł w opolskim do minus 1 591,4 mln zł w mazowieckim.

Dochody własne w strukturze dochodów ogółem budżetów gmin stanowiły 45,9%; w województwach ich udział wahał się od 54,0% w dolnośląskim do 34,1% w lubelskim.

Wykres 17. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin

Chart 17. The share of own revenues in the total gminas revenues

Subwencja ogólna z budżetu państwa stanowiła 27,6% dochodów ogółem, a największy udział miały budżety gmin województwa lubelskiego (33,4%); najmniej – dolnośląskiego (21,8%).

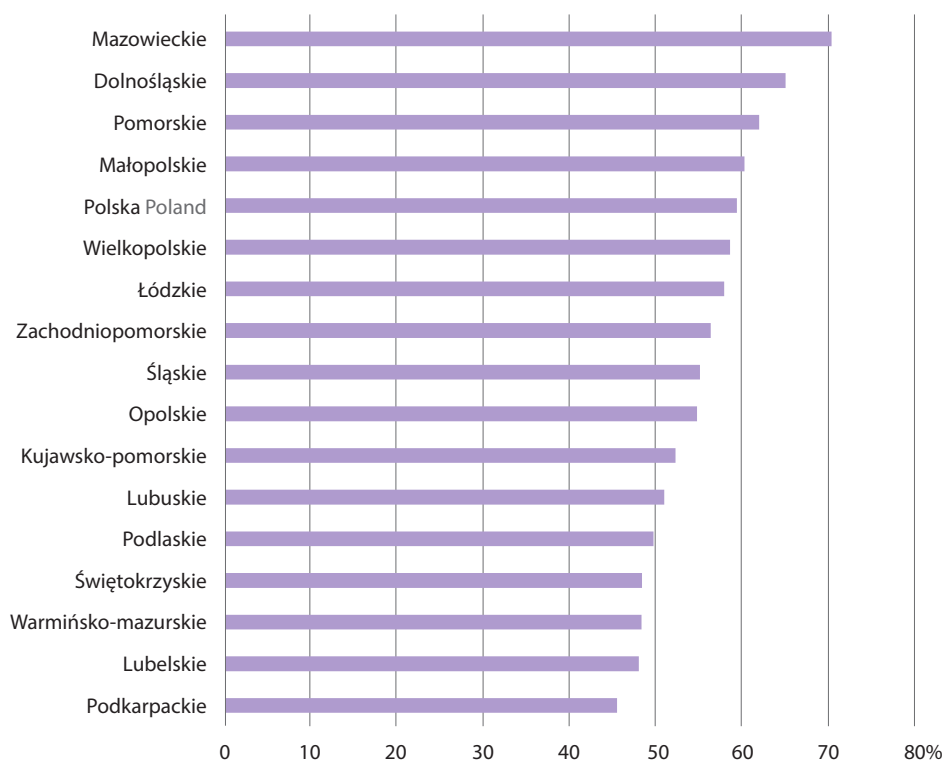
Wydatki bieżące stanowiły 56,3% wydatków ogółem budżetów gmin, a wydatki majątkowe – 26,4%. Wyższy niż średnio w kraju udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w 7 województwach, w tym najwyższy w województwie opolskim (63,7%). Największy poziom wydatków majątkowych w wydatkach ogółem odnotowano w województwie podlaskim (33,6%), a najniższy – w opolskim (20,0%).

Dochody **miast na prawach powiatu** wyniosły 114 342,0 mln zł (98,8% planu według uchwał rad miast na prawach powiatów), a wydatki – 125 395,6 mln zł (95,0% planu). Wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu był ujemny i wyniósł minus 11 053,6 mln zł. Deficyt wystąpił we wszystkich województwach, najgłębszy w: mazowieckim (2 547,5 mln zł), a następnie w małopolskim (1 715,5 mln zł), śląskim (1 642,6 mln zł) i łódzkim (1 227,0 mln zł); najmniejszy odnotowano w opolskim (35,5 mln zł).

W strukturze dochodów budżetów miast na prawach powiatu dochody własne stanowiły 59,4% (67 901,8 mln zł). Najwyższy udział dochodów własnych w dochodach ogółem miały budżety miast na prawach powiatu województwa mazowieckiego (70,4%), natomiast w podkarpackim udział ten był najniższy (45,5%). Udział podatku dochodowego od osób fizycznych, który należy do dochodów własnych wyniósł 19,8% (22 652,1 mln zł); największy odnotowano w województwie mazowieckim (25,1%), a najmniejszy w podkarpackim (14,3%). Dochody z tytułu podatku od nieruchomości stanowiły 10,3% (11 806,4 mln zł) ogółu dochodów budżetów miast na prawach powiatu. Największy udział w dochodach z tego podatku odnotowały budżety miast na prawach powiatu województwa opolskiego (14,1%), a także śląskiego (12,7%) i kujawsko-pomorskiego (12,0%), a najmniejszy – mazowieckiego (8,3%), warmińsko-mazurskiego (8,5%) i świętokrzyskiego (8,6%).

Wykres 18. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem miast na prawach powiatu

Chart 18. The share of own revenues in the total cities with powiat status revenues

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 8 700,5 mln zł i stanowiły 7,6% dochodów ogółem budżetów miast na prawach powiatu (na zadania z zakresu administracji rządowej, które są częścią dotacji celowych przeznaczono 5,8% dochodów ogółem). Największy udział dotacji celowych w dochodach obserwowano w województwie świętokrzyskim (11,9%), a najmniejszy – w mazowieckim (4,5%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa wyniosła 28 412,8 mln zł, a jej udział w dochodach budżetów miast na prawach powiatu kształtował się na poziomie 24,9% (część oświatowa, która jest częścią subwencji ogólnej, stanowiła 20,1% dochodów ogółem). Największy udział subwencji ogólnej z budżetu państwa odnotowano w województwie podkarpackim (34,9%), a najmniejszy w mazowieckim (19,6%).

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu wyniosły 79 729,1 mln zł (63,6% wydatków ogółem). W 6 województwach udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem był wyższy niż średnio w kraju. Najwyższym udziałem wydatków bieżących w wydatkach ogółem charakteryzowało się województwo mazowieckie (71,1%), a najniższym warmińsko-mazurskie (53,5%).

Wydatki majątkowe budżetów miast na prawach powiatu stanowiły 22 289,8 mln zł, tj. 17,8% wydatków ogółem. Ich udział wynosił od 27,4% w województwie warmińsko-mazurskim do 14,0% w podlaskim.

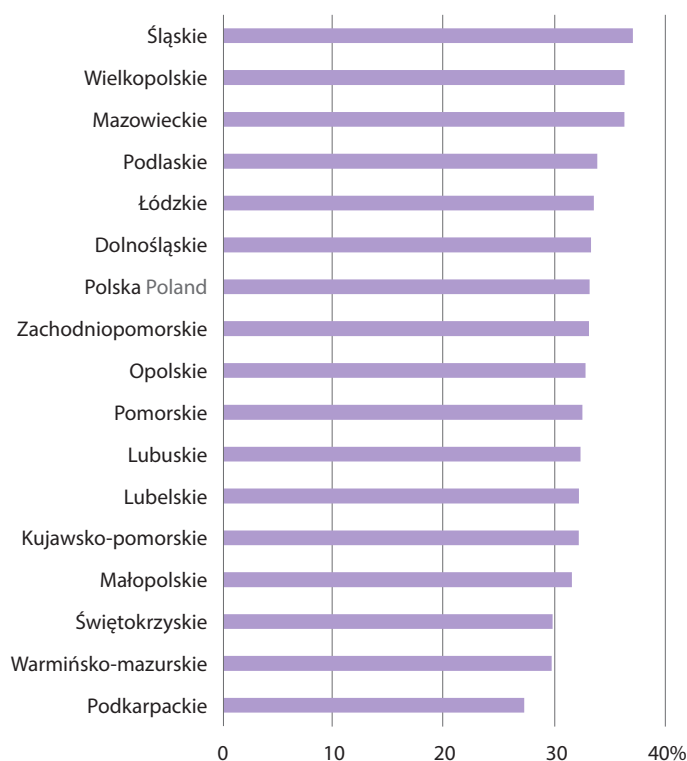
W strukturze wydatków ogółem największe wydatki poniesione zostały w dziale oświata i wychowanie (40 412,6 mln zł, 32,2%), a następnie pomoc społeczna (7 011,1 mln zł, 5,6%) i rodzina (6 648,7 mln zł, 5,3%). Najwyższy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w województwie podlaskim (41,2%), a najniższy w łódzkim (25,4%). W dziale pomoc społeczna najwyższy udział wydatków wystąpił w województwie świętokrzyskim (12,8%), a najniższy w mazowieckim (4,1%). Największy udział w dziale rodzina notowano w kujawsko-pomorskim (7,4%); najmniejszy w mazowieckim (4,1%)

W 2023 r. dochody budżetów **powiatów** wyniosły 45 275,5 mln zł (99,2% planu według uchwał rad powiatów), a wydatki 46 836,2 mln zł (93,2% planu). Wynik finansowy budżetów był ujemny, wyniósł 1 560,7 mln zł. Deficyt wystąpił w 15 województwach, najgłębszy w: mazowieckim (306,7 mln zł), a następnie w małopolskim i wielkopolskim (po 157,9 mln zł); najmniejszy w śląskim (6,6 mln zł). Dodatni wynik budżetów odnotowano w województwie świętokrzyskim (29,3 mln zł).

W strukturze dochodów budżetów powiatów dochody własne stanowiły 33,2% (15 028,8 mln zł). Najwyższy ich udział w strukturze dochodów wykazały powiaty województw: śląskiego (37,1%), wielkopolskiego (36,4%) i mazowieckiego (36,3%), natomiast najniższy: podkarpackiego (27,3%), świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego (po 29,8%). Udział podatku dochodowego od osób fizycznych, który należy do dochodów własnych, wyniósł średnio dla kraju 12,8%; największy przypadł na budżety powiatów w województwach: śląskim (17,3%) i mazowieckim (16,2%), a najmniejszy w lubelskim (8,7%), podlaskim i warmińsko-mazurskim (po 8,8%).

Wykres 19. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem powiatów

Chart 19. The share of own revenues in the total powiats revenues

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 4 609,5 mln zł i stanowiły 10,2% dochodów ogółem budżetów powiatów (na zadania z zakresu administracji rządowej, które są częścią dotacji celowych przeznaczono 7,3% dochodów ogółem). Największy udział dotacji celowych z budżetu państwa w dochodach budżetów omawianych jednostek był w województwach: lubuskim (13,2%), opolskim (12,5%) i świętokrzyskim (12,0%), a najmniejszy w: wielkopolskim (9,0%), mazowieckim (9,1%) i pomorskim (9,2%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa dla powiatów wyniosła 18 356,6 mln zł, a jej udział w dochodach budżetów powiatów kształtował się na poziomie 40,5%, z czego większość przypadła na oświatę (12 689,5 mln zł). Najwyższy udział subwencji ogólnej w dochodach ogółem odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (46,8%), z kolei najniższy – w podlaskim (33,1%).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych powiatów wyniosły 31 461,4 mln zł i stanowiły 67,2% wydatków ogółem. W 11 województwach udział wydatków bieżących był wyższy niż średnio w kraju. Udział wydatków bieżących w strukturze wydatków ogółem był najwyższy w powiatach województwa opolskiego (74,1%), a najniższy – podlaskiego (56,3%).

Wydatki majątkowe budżetów powiatów wyniosły 10 878,9 mln zł i stanowiły 23,2% wydatków ogółem. Udział tych wydatków kształtował się od 37,9% w województwie podlaskim do 16,1% w opolskim.

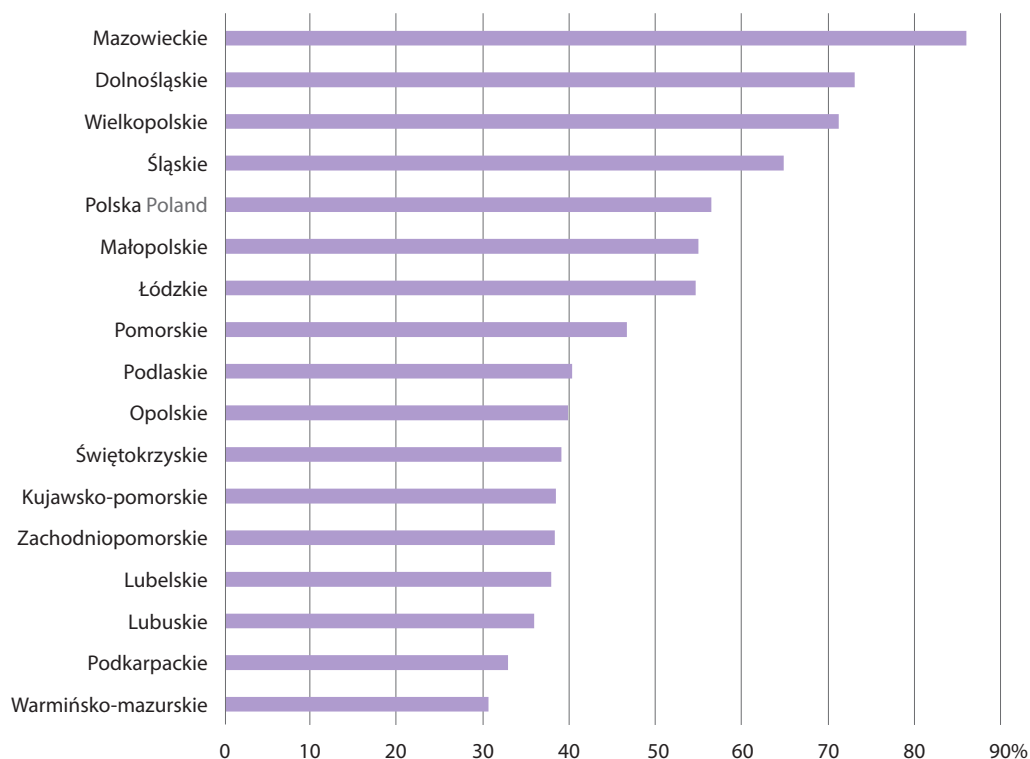
Największe wydatki budżetów powiatów przypadły na oświatę i wychowanie – 29,5% wydatków ogółem; wśród województw największy udział odnotowano w województwach: opolskim (33,6%), dolnośląskim (32,2%) i wielkopolskim (32,1%), a najmniejszy w podlaskim (18,9%) i lubelskim (25,1%). Na pomoc społeczną przeznaczono w powiatach średnio 10,2%, a na i rodzinę 4,4%. Na pomoc społeczną najwięcej wydatków poniesiono w województwach opolskim (12,8%) i lubuskim (12,1%), a najmniej w podkarpackim (7,6%) i podlaskim (7,8%). Na rodzinę najwyższy udział wydatków odnotowano w województwach lubuskim (6,5%) i dolnośląskim (6,3%), a najniższy w podkarpackim (2,7%) i małopolskim i (2,9%).

Dochody budżetów **województw** w 2023 r. wyniosły 32 141,1 mln zł (100,2% planu według uchwał sejmików wojewódzkich), natomiast wydatki 31 734,4 mln zł (93,6% planu). Wynik finansowy budżetów województw był dodatni i wyniósł 406,7 mln zł, co stanowiło 1,3% w relacji do dochodów. Dochody wyższe niż wydatki odnotowano w 11 województwach; nadwyżka stanowiła od 289,9 mln zł w dolnośląskim do 9,9 mln zł w kujawsko-pomorskim. W pozostałych województwach wystąpił deficyt od 63,6 mln zł w pomorskim do 326,9 mln zł w mazowieckim.

W strukturze dochodów budżetów województw, dochody własne stanowiły 56,4% dochodów ogółem (18 126,4 mln zł); w województwach wahały się od 86,1% w mazowieckim do 30,5% w warmińsko-mazurskim.

Wykres 20. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem województw

Chart 20. The share of own revenues in total voivodships revenues

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 1 829,5 mln zł i stanowiły 5,7% dochodów ogółem budżetów województw. Największy udział dotacji celowych odnotowano w województwach dolnośląskim i lubelskim (po 7,4%) oraz warmińsko-mazurskim (7,0%), a najmniejszy – w mazowieckim (3,9%), kujawsko-pomorskim i śląskim (po 4,5%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa wyniosła 5 888,4 mln zł, tj. 18,3% dochodów ogółem budżetów województw. Największy udział subwencji ogólnej w dochodach odnotowano w województwie podlaskim (40,5%), a najmniejszy – w mazowieckim (3,0%).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych województw wyniosły 11 070,0 mln zł, tj. 34,9% wydatków ogółem. Największy udział wydatków bieżących odnotowano w województwie lubelskim (46,3%), a najmniejszy – w pomorskim (21,6%).

Wydatki majątkowe (12 089,2 mln zł) stanowiły przeciętnie 38,1% ogółu wydatków budżetów województw. W województwach ich udział wahał się od 59,1% w podkarpackim do 27,9% w mazowieckim.

W 2023 r. w wydatkach według działów, najczęściej przeznaczono na transport i łączność – 13 506,1 mln zł, tj. 42,6% wydatków z budżetów województw. Największy udział tych wydatków wykazano w województwie podkarpackim (62,1%), natomiast najmniejszy w mazowieckim (31,2%).

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.
2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem **„Przemysł”** sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale terytorialnym oraz w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw (podmiotową)**.
5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Prezentowane dane obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
9. W publikacji dane w zakresie:
 1. **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób;
 2. **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 3. **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność gospodarczą zaliczoną według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.
10. **Sektor przedsiębiorstw w statystyce rynku pracy i wynagrodzeń** obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego;

pozostałej indywidualnej działalności usługowej. Dane odnoszące się do sektora przedsiębiorstw dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.

11. Jako ceny stałe od 2024 r. przyjęto ceny stałe 2021 r. (średnie ceny bieżące 2021 r.).
12. Niektóre dane liczbowe mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego. Wprowadzone zmiany oznaczono „*“.
13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
15. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

16. Więcej informacji i szczegółowych wyjaśnień metodycznych zamieszczono w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. The data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.
2. The data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.
3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.
4. Data according to territorial division as well as to NACE Rev. 2 sections are compiled using the **enterprise (entity) method**.
5. Data are compiled in accordance with to the **respective organizational status of units of the national economy**.
6. Presented data cover entities of the national economy regardless of ownership.
7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.
9. In the publication data in regard to:
 1. **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** refer to national economy entities of the enterprise sector with the number of employed persons 10 or more people;
 2. **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 3. **financial results of non-financial enterprises and investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of units conducting economic activity included, in accordance with the NACE Rev.2, in section “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities”), with the number of employed persons 50 or more people.
10. **Enterprise sector in the labour market and wages and salaries statistics** includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities. Data regarding the enterprise sector concern units with the number of employed persons 10 or more people.

11. As constant prices since 2024 were adopted – 2021 constant prices (2021 average current prices).
12. Some figures are provisional and may change in subsequent publications of the Statistics Poland. Such revised data will be marked with sign “**”.
13. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.
14. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.
15. The names of some sections of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

abbreviation	full name
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities

16. More information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Statistic Poland.